

Tantárgyleírások – Neveléstudományi Tanszék

Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak

Ismeretkör: Pszichológiai alapismeretek

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A01, CS17LE06A01 <i>Bevezetés a pszichológiába</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező: 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	órai mini demonstrációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A pszichológia tárgya, területei, módszerei és nézőpontjai. A tanulást megalapozó megismerési folyamatok: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. Intelligencia és kreativitás. A tanulás pszichológiai értelmezése, a tanulás mint viselkedésváltozás. Viselkedésünk mozgatórugói: a motivációk és az érzelmek. A személyiség fogalma, elméleti megközelítései. A mentális egészség fogalma. A stressz hatása. A társas megismerés alapjelenségei: a személypercepció és a benyomás alakulása.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Atkinson, R. C. és Hilgard, E. (2005): Pszichológia. Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-713-0				

2. Bernáth László és Révész György (2001, szerk.): A pszichológia alapjai. Tertia, Budapest ISBN - 963-85866-21			
3. N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak, Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-672-X http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/adatak.html			
4. Oláh Attila (2006, szerk.): Pszichológiai alapismeretek. Bölcsész Konzorcium. http://mek.oszk.hu/05400/05478/05478.pdf			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Carver, C. S. - Scheier, M. F. (2006): Személyiségpszichológia. Osiris, Budapest. ISBN 963-389-709-2			
2. Czigler István - Oláh Attila (2007, szerk.): Találkozás a pszichológiával. Osiris, Budapest. ISBN 978-963-389-921-2			
3. Keményné Pálffy Katalin (2006): Alapozó pszichológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN - 978-963-19-5879-9			
4. Oláh Attila – Bugán Antal (2006, szerk.): Fejezetek a pszichológia alapterületeiből. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9789634634782			
5.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a pszichológia legfontosabb nézőpontjait, elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Érti a "hétköznapi pszichológia" és a tudományos pszichológia különbségét.			
b) KÉPESSÉG			
Pszichológiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja. Képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására, saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére, tanulásához a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.			
c) ATTITÚD			
Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi; elfogadja az emberi természet sokféleségét. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő ATTITÚD és etikus magatartás jellemzi. Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek megismerésére és alkalmazására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Serfőző Mónika	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A02, CS17LE06A02 Pedagógiai pszichológia		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	40
			gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	videófelvételek elemzése, esetmegbeszélés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			videófelvétel készítése és elemzése, projektmunka, szakirodalom önálló feldolgozása	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család és gyermekvédelem			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
<p>A társas megismerés, a személyészlelés folyamata a nevelésben – benyomásalakulás, attribúciós folyamatok. Az attitűdök, sztereotípiák, előítéletek. Az önbeteljesítő jóslat. Gyermekmegfigyelés.</p> <p>A család mint rendszer. A családi élet változása, krízisek, kihívások a család életében. A szülővé válás. Nevelési stílusok, attitűdök a családban. A kisgyermeknevelő kapcsolata a szülőkkel. Bölcsődekezdés: a kisgyermeknevelőhöz való kötődés, a kisgyermeknevelő mint másodlagos kötődési személy. A kisgyermeknevelő szenzitív válaszkészsége. A gyerekek temperamentuma, önmegnyugtatója, érzelmszabályozás. A beszoktatás nehézségei.</p> <p>A kisgyermeknevelő tevékenységének interakciós szempontú elemzése. A verbális és nem verbális kommunikáció jellegzetességei a kisgyermeknevelő munkájában. A kisgyermeknevelő, mint a gyermekcsoport vezetője; nevelési stílusok.</p> <p>Szokás- és szabályrendszer a bölcsődében. A kisgyermeknevelő mentalizációja a gyermekek nevelése során. Pozitív, erőszakmentes fegyelmezés.</p> <p>A csecsemő és kisgyermek csoportban nevelésének kérdései. A korai társas kapcsolatok szerepe a fejlődésben. Az utánpótlás, az együttes élmény. Társas problémák, konfliktushelyzetek kezelése. Speciális nevelési feladatok: étel visszautasítása, szobatisztaságra szoktatás nehézségei, alvási problémák.</p> <p>Nevelési problémahelyzetek, esetek elemzése.</p>				

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve **AJÁNLOTT IRODALOM** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. B. Lakatos Margit – Serfőző Mónika (2001, szerk.): Pszichológia, szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak. Trezor, Budapest.

2. Danis I., Farkas M., Herczog M., Szilvási L. (2011, szerk.): *A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés színterei. Biztos Kezdet Kötetek I.* Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet.
http://www.bddsz.hu/sites/default/files/Danis%20et%20al_Biztos%20Kezdet%20K%C3%B6tet%20I_bel%C3%ADvek.pdf

3. Danis I., Farkas M., Herczog M., Szilvási L. (2011, szerk.): *A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II.* Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet.
http://www.bddsz.hu/sites/default/files/Danis%20et%20al_Biztos%20Kezdet%20K%C3%B6tet%20II_bel%C3%ADvek.pdf

4. F. Lassú Zsuzsa (2011). A kötődés és változatai a szülő mentális sérülékenységének kontextusában. In F. Lassú Zsuzsa (szerk.), *Gyermekek mentálisan sérülékeny családokban.* Eötvös Kiadó Budapest. 49–73 o. ISBN: 978-963-312-070-5
<http://mek.oszk.hu/10200/10211/10211.pdf>

5. Gyöngy Kinga (2017). *Bölcsődei-VIP. Kódolói kézikönyv.* Kézirat. Budapest: ELTE.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Gyöngy, K. (2016). The relative emphasis of play rules between experienced and trainee caregivers of toddlers. *Early Child Development and Care*, published online: 1-14.

2. Nyitrai Ágnes (2015, szerk.) *Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2.* Kaposvár: Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar.
http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermekneveles_korebol_II.pdf

3. O'Leary, S. G. (1995). Parental Discipline Mistakes. *Current Directions in Psychological Science*, 4(1) pp. 11-13.

4. Ranschburg Jenő (2012): *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban.* Saxum. ISBN 9789632481975

5. Tardos, A.; Werner, A. (2011). Familie als erste Gemeinschaft. In A. Tardos, A. Werner (szerk.) *Ich, Du und Wir. Frühes soziales Lernen in Familie und Krippe.* Berlin: Pikler Gesellschaft. 9-41. ISBN 978-3-9808431-8-8

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó pszichológiai ismeretekkel.

Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket.

Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat.

Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.

Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket.

b) KÉPESSÉG

Pszichológiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.
A három év alatti gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg, és közvetíti. Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását. Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására.
Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.

c) ATTITÚD

Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt.
Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.
Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő **ATTITÚD** és etikus magatartás jellemzi.
A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Sándor Mónika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A03, CS17LE06A03 A játék pszichológiája és pedagógiája		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	90
			gyakorlat (%):	10
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	illusztrációk, videók bemutatása és elemzése; rövid demonstrációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			illusztrációk, videón látott történetek felismerése, elemzése	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A játék fogalma és értelmezései; a játék a gyermek életében; a gyermek alapvető lelki igényei és a játék; a játék törvényszerűségei, és a játékos viselkedés jellemzői; főbb játékelméletek. A fejlődés és a játék összefüggései, a különböző életkori szakaszokban jellemző játékformák. Kapcsolatteremtés és a játék: játék a felnőttel és az egykorú társakkal. Játék a bölcsődében. A játékot befolyásoló tényezők: szociális és fizikai környezet, a játék támogatása, a pedagógus szerepe.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Korintus Mihályné–Nyitrai Ágnes–Rózsa Judit (2003): Játék a bölcsődében. Módszertani levél, Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet, Budapest				
2. B. Lakatos Margit (2001, szerk.): Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE TÓFK, Budapest				
3. Stöckert Károlyné (2011): Kis játékpszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978 963 9955 18 9				
4. Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.) (2011): A koragyermekkori fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest				
5. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes (2016): Gyermeklélektan. Libri Kiadó, Budapest ISBN: 9789633107997				

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Balázs István (2009, szerk.): Gyerekek. Módszertani ajánlások a gyerekekkel végzett munkához a Biztos Kezdet Program munkatársai számára. Módszertani kézikönyv I. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest

2. Einon, D. (1999): A tanulás kezdetei. Aquila Könyvkiadó, Budapest

3. Payne, K. J.(2013): Egyszerűbb gyermekkor. Kulcslyuk Kiadó, Budapest

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, fejlesztését, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését megalapozó játékszociológiai és – pedagógiai ismeretekkel. Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés játékkal kapcsolatos alapvető dokumentumait. Tisztában van a korai életévek fejlődésben betöltött szerepével, a három évnél fiatalabb gyermekek fejlődési sajátosságaival és ezek játékkal való kapcsolódásával. Ismeri a kisgyermekkor tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével. Korszerű játék-módszertani ismeretekkel rendelkezik.

b) KÉPESSÉG

Játékszociológiai és -pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. A három év alatti gyermekek szükségleteinek, fejlődési sajátosságainak figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, játékkészletét, teremti meg a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában. Támogatja a gyermekek képességeinek fejlődését.

c) ATTITŰD

Elkötelezett a három év alatti gyermekek játéktevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban. A kisgyermek és önmaga játékban kifejeződő kreativitását örömmel éli meg, támogatja a gyermek önállóságát. A játékban a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a játék támogatása során hozott döntéseiért és következményeiért. Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. A gyermekek fejlődési jellemzőinek figyelembe vételével önálló döntéseket hoz a csoport játékkészletének tartalmával, játéktereinek sajátosságaival kapcsolatban.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Kerekes Valéria	Beosztás:	mestertanár
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A04 <i>Fejlődés és játék</i>		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	40
			gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	45			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	csoportmunka, projekt, szakirodalom elemzés, videófelvételek megfigyelése, játékszer elemzés, más források (pl. népszerűsítő irodalom, blogok) elemzése, sajátélmény és tudatosítása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			anamnézis készítés és elemzés, játékfigyelés, szövegfeldolgozás, videóelemzés, prezentáció	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A gyermeki viselkedés tanulmányozásának módszerei, különös tekintettel a megfigyelésre és az anamnézisére. Az első életévek fejlődési sajátosságai és a jellemző játékformák: mozgás- és kognitív fejlődés; exploráció, gyakorló- és konstruáló játék; a szimbolikus játék. A nyelv- és kommunikáció fejlődése; érzelmi fejlődés; az éntudat fejlődése és a kapcsolódó játékok. Kötődés, anya-gyermek játékok, átmeneti tárgy; ölbéli játékok; kötődés és intézmény. Társas fejlődés és az együttjátszás fejlődése. A játékot befolyásoló tényezők, a játék feltételeinek megteremtése különböző életkorú gyermekek esetében. A pedagógus a játékban. Az intézményes kisgyermeknevelés játékkal kapcsolatos alapvető dokumentumainak elemzése.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Cole, M. A. – Cole, J. S. (2006): Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest ISBN: 963-389-473-5				
2. Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.) (2011): A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest				
3. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes (2016): Gyermeklélektan. Libri Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633107997				

4. Korintus Mihályné–Nyitrai Ágnes–Rózsa Judit (2003): Játék a bölcsődében. Módszertani levél, Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet, Budapest
5. Balázs István (2009, szerk.): Gyerekek. Módszertani ajánlások a gyerekekkel végzett munkához a Biztos Kezdet Program munkatársai számára. Módszertani kézikönyv I. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest
AJÁNLOTT IRODALOM
1. Einon, D. (1999): A tanulás kezdetei. Aquila Könyvkiadó, Budapest
2. Balogh Éva (2004): Fejlődésléktan. Didakt Kiadó, ISBN:9638665300
3. Stöckert Károlyné (2011): Kis játékpszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978 963 9955 18 9
4. Leach, P. (2003): Picik és kicsik. A gyermeknevelés kézikönyve a születéstől az iskoláskorig. Park Könyvkiadó, Budapest.
5. Gyöngy Kinga (2015, szerk): Első lépések a művészetek felé I. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. ISBN: 978-615-5376-53-5
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a fejlődési sajátosságok kapcsolatát a játékkal. Tisztában van azzal, hogy az életkor előrehaladtával mely játéktípusok jellemzik a fejlődő gyermeket, és azok hogyan függnek össze az egyes területek fejlődésével. Korszerű fejlődéslélektani, játékpszichológiai és játék-módszertani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyermeki fejlődés tanulmányozására szolgáló módszereket, különös tekintettel a megfigyelésre és a fejlődés korábbi történéseinek vizsgálatára. Tisztában van a gyermekek fejlődésének, játékának objektív, tudományos igényű tanulmányozásának, megfigyelésének jelentőségével.
b) KÉPESSÉG
Képes szintetizálni a fejlődéslélektani és játékpszichológiai és -pedagógiai ismereteit, a játékot a fejlődés útjának tekinti. Tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Ugyanígy teremt kapcsolatot a gyermekekkel, alakítja ki a gyermekek életterét, játékkészletét, a játék feltételeit. A kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában. Figyelembe veszi a gyermek fejlődésének korábbi történéseit, és azok hatását a gyermek aktuális állapotára, fejlettségére, játékára. Képes a gyermekek viselkedését, játékát és a gyermekek számára készült játékszereket objektíven megfigyelni és elemezni, következtetéseket levonni. Az intézményes kisgyermeknevelés játékkal kapcsolatos alapvető dokumentumait képes saját pedagógiai tevékenységére vonatkoztatni.
c) ATTITÚD
Elkötelezett a három év alatti gyermekek játéktevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. A játékban mindig figyelembe veszi az adott életkorú gyermek (csoport) fejlődéslélektani sajátosságait. Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban. A kisgyermek és önmaga játékban kifejeződik kreativitását örömmel éli meg, támogatja a gyermek önállóságát. A játékban a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő ATTITÚD és etikus magatartás jellemzi.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a pedagógiai tevékenysége során hozott döntéseiért és következményeiért. Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Felelősen és önállóan képes a gyermekek családjával, környezetével kapcsolatot teremteni, kommunikálni a gyerekekről, jellemezni a fejlődési,

viselkedési sajátosságait. A fejlődés tipikustól való eltérésnek észlelésekor szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Böddi Zsófia	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A05, CS17LE06A04 Fejlődéslelektan	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	100
		gyakorlat (%):	0
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	videók, esetismertetések		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
A fejlődés értelmezése, fogalmai - a szocializáció fogalma és folyamatai; Az emberi fejlődés szakaszai; A fejlődést meghatározó tényezők interakciója - a fejlődés ökológiai modellje; A fejlődés különböző területeinek jellemzői az élethosszigtartó fejlődésben: A perinatális és csecsemőkori fejlődés; A kisgyermekkorai fejlődés a különböző területeken - mozgás, kognitív, érzelmi és társas fejlődés; Az óvodáskor és az óvoda-iskola átmenet;			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Bernáth László – Solymosi Katalin (szerk. 1997): Fejlődéslelektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest. ISBN 963 85129 8 9			
2. Cole, M. A. – Cole, J. S. (2006): Fejlődéslelektan. Osiris, Bp. ISBN: 963-389-473-5			
3. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Bp. ISBN: 9789633896723			
4. Balogh Éva (2004): Fejlődéslelektan. Didakt Kiadó, ISBN:9638665300			
5. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes (2016): Gyermeklelektan. Libri Kiadó, Bp. ISBN: 9789633107997			
AJÁNLOTT IRODALOM			

1. Gopnik, Alison – Meltzoff, Andrew N. – Kuhl, Patricia (2010): Bölcsék a bölcsőben. Hogyan gondolkodnak a kisbabák? Typotex Kiadó, Bp. ISBN: 9789632791487			
2. Ranschburg Jenő (2014): Szeretet, erkölcs, autonómia. Okker Kiadó, Bp. ISBN: 9789632480916			
3. Kádár Annamária (2013): Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638941961			
4. Vida Ágnes (2011). Babapszichológia. Kulcslyuk Kiadó, Bp. ISBN: 9789638902672			
5. Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Bp. ISBN: 9789632482354			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pszichológiai ismeretekkel. Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit; Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik.			
b) KÉPESSÉG			
Pszichológiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.			
c) ATTITŰD			
Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért. Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Böddi Zsófia	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógiai alapismeretek

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A06, CS17LE06A05 Gyermekkor- és bölcsődetörténet ea.		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	100
			gyakorlat (%):	0
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentáció			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			zárthelyi dolgozat, írásbeli vizsga	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Megalapozza a hallgatók történeti szemléletét a gyermekkortörténet területén, betekintést nyújt a különböző korokban kialakult gyermekkép -, a családtörténet, női történet egyes állomásaiba, az intézményes bölcsődei nevelés, nevelői szerepek történetébe. Alakítja és fejleszti a hallgatók érzékenységét és készségét a pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére. A kurzus tájékoztatást nyújt a neveléstörténet alapvető forrásairól, annak problémátörténeti elemzéséről, alkalmassá teszi a hallgatókat a nyomtatott és vizuális források ismeretére, megértésére és értelmezésére.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Aggné Pirka Veronika – Mikonya György – Mészárosné Darvai Sarolta – Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978-963-284-599-9				
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe, Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80167-3-5				
3. Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Budapest. ISBN 963-9567-18-3				

4. Pukánszky Béla (2001): A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN 963-16-2782-9
5. Golnhofer Erzsébet- Szabolcs Éva: Gyermekkorok: nézőpontok, narratívák, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN 9789637338243
AJÁNLOTT IRODALOM
1. Mikonya György (2003): Kiút vagy tévút? Reformpedagógiai újítások a német internátusi nevelésben. Eötvös József Kiadó, Budapest. ISBN: 963 9316 64 4
2. Pirka Veronika (2010): Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. Század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8. Melléklet.
3. Ranschburg Jenő (2007): Szülők könyve a fogantatástól az iskolakezdésig. Saxum Kiadó Budapest.
4. Spock, B. és Rothenberg, M.B. (1999): Dr. Spock csecsemő- és gyermekgondozása. Medicina, Budapest.
5. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest.
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2017): A gyermekkortörténeti ikonográfia kutatási irányjai és lehetőségei. Gyermeknevelés, 5. 1. sz. 110–122. ISSN 2063-9945
3. Spock, B. és Rothenberg, M.B. (1999): Dr. Spock csecsemő- és gyermekgondozása. Medicina, Budapest. ISBN: 9632426010
4. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest. ISBN: 9632823869
5. David Buckingham (2002): A gyermekkor halála után - Felőni az elektronikus média világában, Helikon, Budapest, ISBN: 9632087593
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakmát az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Átfogóan ismeri a képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert, és ennek alapozásként az elméletek történeti hátterét. Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó társadalomtudományi ismeretekkel. Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.
b) KÉPESSÉG
Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Pedagógiai, tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében. Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését. Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
c) ATTITŰD

Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására. Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.
- Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.
- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Aggné Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A07 <i>Pedagógiai kérdések történeti áttekintése szem.</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	20
			gyakorlat (%):	80
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	15			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szerepjáték, interjú, kérdőív, esetmegbeszélés, képelemzés, tartomelemzés, mozaik módszer			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			interjú, esszé, képelemzés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család és gyermekvédelem			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A stúdium problémátörténeti, több szempontú elemzés által mutatja be a félév során feldolgozásra kerülő nagy témaköröket, családtörténet, nőtörténet, gyermekkortörténet, szülői kézikönyvek, gyermekszoba történet, nevelői szerepek történeti alakulása. A félév során bemutatásra kerülnek különböző kutatási módszerek, amelynek megismerésével a hallgatók képessé válnak az egyes témákhoz kapcsolódó módszerek felhasználására.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Mikonya György (2005): Család és családtörténet-írás. Mester- és tanítvány, 7. 22–35. Letölthető: https://btk.ppke.hu/uploads/articles/6694/file/07.pdf				
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe, Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80167-3-5				
3. Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Budapest. ISBN 963-9567-18-3				
4. Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei. Gondolat, Budapest Osiris Kiadó, Budapest				
5. Mikonya György (2016): A gyermekszoba történeti változatai és funkciója, in: Kolosai Nedda - M. Pintér Tibor (szerk.): A gyermekkultúra jelen(tősége), Eötvös, Budapest, 58- 71. ISBN: Szerkesztők Kolosai Nedda és M. Pintér Tibor. A kötet lektora Trencsényi László				

címzetes egyetemi tanár, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar © Szerzők, 2016 © Szerkesztők, 2016

ISBN 978-963-284-797-9

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
2. Pirka Veronika (2010): Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. Század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8. Melléklet.
3. Ranschburg Jenő (2007): Szülők könyve a fogantatástól az iskolakezdésig. Saxum Kiadó Budapest.
4. Spock, B. és Rothenberg, M.B. (1999): Dr. Spock csecsemő- és gyermekgondozása. Medicina, Budapest.
5. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest.

2. Endrődy-Nagy Orsolya (2017): A gyermekortörténeti ikonográfia kutatási irányjai és lehetőségei. Gyermeknevelés, 5. 1. sz. 110–122. ISSN 2063-9945

3. Aggné Pirka Veronika – Mikonya György – Mészárosné Darvay Sarolta – Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978 -963 -284-599-9

4. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest. ISBN: 9632823869

5. David Buckingham (2002): A gyermekkor halála után - Fel nőni az elektronikus média világában, Helikon, Budapest, ISBN: 9632087593

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakmát az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Átfogóan ismeri a képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert, és ennek alapozásként az elméletek történeti háttérét. Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó pedagógiai és társadalomtudományi ismeretekkel. Szaktudományos ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.

b) KÉPESSÉG

Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal. Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében. Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.

Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) ATTITÚD

Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására. Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Aggné dr. Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A08, CS17LE06A07 A koragyermekkorai nevelés alapjai		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Alapozza meg a pedagógusi kompetenciát, elméleti és módszertani kultúrát. Közvetítsen olyan korszerű pedagógiai szemléletet és műveltséget, amelyre a további szakismeretek ráépülhetnek, és amely hozzásegít a 0-3 éves gyerekek nevelési feladatainak hatékony megoldásához. Járuljon hozzá a pedagógusjelölt pedagógiai én-képének fejlesztéséhez, inspirálja a gyermekre tudatosan figyelő, neki támaszt és modellt nyújtó, a gyermekcsoporttal és a családdal hatékonyan együttműködő nevelői ATTITÚD elfogadására, kialakítására.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. 6/2016. (III.24.) EMMI rendelet 4. melléklete				
2. A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. NCSZI, 2011. Biztos Kezdet Kötetek I. http://www.brightfuture.hu/images/Biztos_Kezdet_K%C3%B6tet_I_bel%C3%ADvek.pdf (2017.03.01.)				
3. Gyöngy Kinga (2014, szerk.): A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata. Eötvös Kiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				

1. Hét aranyalma. Módszertani gyűjtemény óvodapedagógusoknak. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Budapest. http://vallalkozokeve.kormany.hu/download/7/57/71000/het_aranyalma.pdf (2017.03.01.)			
2. Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. Nevelépszichológiai módszerek az óvodában. Okker, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket. Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket. Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.			
A három év alatti gyermekek és a gyermekcsoport ismeretében az adott intézmény célkitűzéseire és szakmai kereteire igazodva meghatározza a nevelés céljait, feladatait és tartalmait, megtervezi, alakítja, elemzi és értékeli a pedagógiai folyamatot. Megerősíti a családi nevelés értékeit, képes kompenzálni az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal.			
c) ATTITŰD			
Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő ATTITŰD és etikus magatartás jellemzi. Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért. Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Bajzáth Angéla	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A09, CS17LE06A08 Kisgyermekpedagógia ea		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		80	
	gyakorlat (%):		20	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	kollokvium			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	témakidolgozás, dolgozat			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család és gyermekvédelem			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
<p>A családi és az intézményes kisgyermeknevelés fontosabb kérdéskörei: Az érzelmi és a fizikai biztonság szerepe a kisgyermek életében. A napirend fontossága, az állandóság és a rugalmasság kérdései. A gyermek kompetenciaigényének fejlődése és támogatása, az önállósodás kérdései. A kisgyermek érzelmi fejlődésének támogatása. Szokáskialakítás. A megismerési folyamatok, a kisgyermekkori tanulás segítése a gondozás, a játék és a hétköznapi élethelyzetek során (a felnőttel közös tevékenység, tapasztalat- és élményszerzési lehetőségek biztosítása, a feldolgozás segítése). A felnőtt-gyermek kommunikáció sajátosságai. A „nehéz” nevelési helyzetek kezelése. A napközbeni kisgyermekellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet) működésének pedagógiai kérdései. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. A bölcsődei nevelés koncepcionális alapjai, tervezése, személyi és tárgyi feltételei. A szülővel történő fokozatos beszoktatás, a saját kisgyermeknevelő rendszer, az egyéni ellátást biztosító napirend megszervezése. A kisgyermeknevelő szerepe, feladatai a szabad mozgás, a játék és a művészeti tevékenységek területén, a kommunikációs kedv, a szociális kompetencia fejlődésében, a környezet iránti érdeklődés alakulásában. Az egyéni tulajdonságok és a csoporthelyzet kezelése. A gyermekcsoport, a társak szerepe a kisgyermek életében, fejlődésében. A családi és az intézményes nevelés kapcsolódásai. A kisgyermeknevelő személyisége, kompetenciája. A pedagógus életpálya modell.</p>				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				

(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Nyitrai Á. (2015, szerk.): Kisgyermek nevelése a családban és a bölcsődében. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-615-5599-04-0			
2. Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-615-5599-06-4			
3. Podráczky Judit (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-6155599-05-7			
4. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. A 6/2016. (III.24.) EMMI rendelet 4. melléklete			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Gyöngy Kinga (2014): A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata. ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. ISBN 978-963-284-506-7			
2. Winnicott, D., W. (2000): Kisgyermek – család – külvilág. Animula Kiadó, Budapest. ISBN 9789634081845			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
A 0-3 éves korú kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak, testi fejlődésének támogatását, szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó ismeretek A kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdései A napközbeni kisgyermekellátás alapidokumentumai, jogszabályi háttere Az intézményes kisgyermeknevelés céljai, alapelvei, feladatai, tevékenységformái, módszertani eszköztára, és az ezek közötti összefüggések A gyermek fejlődésének támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiák és módszerek			
b) KÉPESSÉG			
Pedagógiai tudásának holisztikus szemlélettel és adaptív módon történő alkalmazása A pedagógiai folyamat megtervezése, alakítása, elemzése és értékelése A tartalmaknak a gyermek fejlettségéhez igazodó megválasztása és közvetítése A fejlődési folyamatok egyénre szabott befolyásolásához szükséges módszertani kultúrakialakítása és alkalmazása A családi nevelés értékeinek megerősítése, esetleges kompenzálása			
c) ATTITŰD			
Elkötelezettség a gyermek fejlődésének támogatása iránt A gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása, inkluzív é multikulturális szemlélet, problémaérzékenység, nyitottság, tolerancia, segítő attitűd, stb.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősségvállalás a gyermekért, a csoportért, a nevelési folyamatban hozott döntéseiért és a pedagógiai tevékenysége következményeiért Felelősség a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez szükséges környezet megteremtéséért			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Golyán Szilvia	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A10, CS17LE06A09 Kisgyermekpedagógia gyakorlat	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	40
		gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentációk, projekt, esetelemzés, szituációs játék, tematikus csoportos beszélgetés, szakirodalom elemzés, vita		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		hallgatói prezentáció, projekt, portfólió, olvasónapló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család- és gyermekvédelem		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
<p>A szeminárium a Kisgyermekpedagógia előadást kísérő gyakorlat, amelyen a hallgatók aktívan megismerkednek a kisgyermeknevelői munka pedagógiai hátterével.</p> <p>A feldolgozott témák:</p> <p>A napirend fontossága, az állandóság és a rugalmasság kérdései. Szokásalakítás</p> <p>A gyermek kompetenciaigényének fejlődése és támogatása, az önállósodás kérdései. A kisgyermek érzelmi fejlődésének támogatása.</p> <p>A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. A bölcsődei nevelés koncepcionális alapjai, tervezése, személyi és tárgyi feltételei.</p> <p>A szülővel történő fokozatos beszoktatás, a saját kisgyermeknevelő rendszer, az egyéni ellátást biztosító napirend megszervezése.</p> <p>A kisgyermeknevelő szerepe, feladatai a szabad mozgás, a játék és a művészeti tevékenységek területén, a kommunikációs kedv, a szociális kompetencia fejlődésében, a környezet iránti érdeklődés alakulásában.</p> <p>A családi és az intézményes nevelés kapcsolódásai.</p> <p>A kisgyermeknevelő személyisége, kompetenciája. A pedagógus életpálya modell.</p>			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			

KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Nyitrai Á. (2015, szerk.): Kisgyermek nevelése a családban és a bölcsődében. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-615-5599-04-0			
2. Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-615-5599-06-4			
3. Podráczky Judit (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. ISBN 978-6155599-05-7			
4. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. A 6/2016. (III.24.) EMMI rendelet 4. melléklete			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Gyöngy Kinga (2014): A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata. ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. ISBN 978-963-284-506-7			
2. Winnicott, D., W. (2000): Kisgyermek – család – külvilág. Animula Kiadó, Budapest. ISBN 9789634081845			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
A 0-3 éves korú kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak, testi fejlődésének támogatását, szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó ismeretek A kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdései A napközbeni kisgyermekellátás alapidokumentumai, jogszabályi háttere Az intézményes kisgyermeknevelés céljai, alapelvei, feladatai, tevékenységformái, módszertani eszköztára, és az ezek közötti összefüggések A gyermek fejlődésének támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiák és módszerek			
b) KÉPESSÉG			
Pedagógiai tudásának holisztikus szemlélettel és adaptív módon történő alkalmazása A pedagógiai folyamat megtervezése, alakítása, elemzése és értékelése A tartalmaknak a gyermek fejlettségéhez igazodó megválasztása és közvetítése A fejlődési folyamatok egyénre szabott befolyásolásához szükséges módszertani kultúrakialakítása és alkalmazása A családi nevelés értékeinek megerősítése, esetleges kompenzálása			
c) ATTITÚD			
Elkötelezettség a gyermek fejlődésének támogatása iránt A gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása, inkluzív é multikulturális szemlélet, problémaérzékenység, nyitottság, tolerancia, segítő attitűd, stb.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősségvállalás a gyermekért, a csoportért, a nevelési folyamatban hozott döntéseiért és a pedagógiai tevékenysége következményeiért Felelősség a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez szükséges környezet megteremtéséért			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Golyán Szilvia	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Korai intervenció

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A11, CS17LE06A010 Gyógypedagógiai alapismeretek		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentáció, oktatófilmek			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	csoportos esetfeldolgozás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család- és gyermekvédelem			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében - kirekesztéstől a deszegregációs nevelésig. Az integrált bölcsődei nevelés típusai, hazai gyakorlatok. A sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei fogadásának feltételei - törvényi szabályozók, dilemmák. Fogyatékoságból fakadó eltérő fejlődési ütem, a sérüléstípusok és korai jellemzőik. A gyógypedagógiai folyamat alkotóelemei: diagnosztikai-, nevelési-, terápia- és rehabilitációs folyamat. A csecsemő és kisgyermeknevelők korai fejlesztést támogató gondozó és nevelő munkája. Egyéni sajátosságokat szem előtt tartó differenciált gondozási, nevelési terv. Differenciálás lehetőségei az adaptív gondozás, nevelés során a fejlődést támogató tevékenységben: a tanulás, gondozás, élelmezés, játék, mozgás, vers, mese, alkotó tevékenység, egyéb tevékenységi színtereken. Pedagógiai Szakszolgálatok szerepe a fogyatékos csecsemők és kisgyermek integrált ellátásában. Együttműködés a gyógypedagógussal, a sérült gyermeket átvevő más intézmény pedagógusaival. Együttműködés a fogyatékos gyermeket nevelő családokkal. Gondozási, szoktatási, nevelési tanácsadás. A fogyatékos gyermekek és szüleik jogai.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Borbély Sjoukje (2007): <i>A fogyatékos ember családja</i> . In: Csobay Miklósné (szerk.) A FECSKE Szolgálat kézikönyve. Kézenfogva Alapítvány, Budapest, 54-82.				

Csányi Yvonne, Zsoldos Márta (1994): <i>Világkonferencia a speciális szükségletűek neveléséről</i> . In: Új Pedagógiai Szemle 44. évf. 12. sz. 41-50.
Gordosné Szabó Anna (2004): <i>Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Mesterházi Zsuzsa (2004): <i>A gyógypedagógiai folyamatról</i> . In: Gordosné Szabó Anna (szerk.) <i>Gyógyító pedagógia. Nevelés és terápia</i> . Medicina Könyvkiadó Rt.
Szombathelyiné dr. Nyitrai Ágnes, Dr. Bakonyi Anna, Kovácsné Bárány Ildikó (2009): <i>Szakmai ajánlás a többcélú, egységes óvoda-bölcsőde intézmények bevezetéséhez és működtetéséhez</i> . szakmai_ajánlas_okm_szmm_ba_nya_090715-2.pdf.-Adobe Reader
AJÁNLOTT IRODALOM
Csiky Erzsébet (1996): <i>Különleges bánásmódra szoruló gyermekek bölcsődei integrációja</i> In: <i>Fogyatékosok elhelyezése normál gyermekközösségbe</i> c. kötet. (Szerk. Csányi Y., Perlusz A.) B. G. Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola . Budapest, 19-27.
Kálmán Zsófia, Könczei György (2002): <i>A Taigetosztól az esélyegyenlőségig</i> . Osiris Kiadó, Budapest.
Krémer Balázs, Rozsos Kata (2009): <i>Fogyatékos gyereket nevelni: szerep és csapda</i> . In: <i>Gyógypedagógiai Szemle</i> , 4.sz.
Ribiczey Nóra (2010): <i>Környezeti hatások és intellektuális fejlődés – különböző megközelítések a környezet releváns aspektusainak megragadására</i> . In: <i>Gyógypedagógiai Szemle</i> , XXXVIII. évf. 1.sz., 46-61.
5.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Ismeri a SNI gyermekek felismerését segítő, az egyes sérüléstípusra jellemző gyökértüneteket. Elsajátítja a csecsemő- és kisgyermek nevelő munkát támogató gyógypedagógiai tevékenységeket. Ismeri és alkalmazza az irányított differenciált gondozás, nevelés gyakorlatát. Tisztában van a különböző sérüléstípusú kisgyermek sajátos szükségleteivel, gondozási, nevelési lehetőségeivel. Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
b) KÉPESSÉG
Képes a különböző okok miatt eltérő fejlődésű csecsemő- és kisgyermek intézményes gondozási, nevelési lehetőségeinek megismerésére, Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására. Képes a szakmai együttműködés szükségességének felismerésére, megalapozása. Elfogadja az eltérő fejlődési ütemű, pszichés fejlődésben diszharmonikus kisgyermeket.
c) ATTITŰD
Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő ATTITŰD és etikus magatartás jellemzi. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Elfogadja a sérült gyermeket. Empátiával fordul a rábízott gyermekek családtagjai felé.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
Felelősséggel tudja alkalmazni a differenciált tervezést, gondozást, nevelést a különböző tevékenységekben. Meg tudja ítélni más szakemberekkel való együttműködés szükségességét.

Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A12, CS17LE06A11 Korai intervenció		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		80	
	gyakorlat (%):		20	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
		tematikus prezentációk, oktatófilmek		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
		esettanulmány		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Gyógypedagógiai alapismeretek			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A normál és az eltérő fejlődés meghatározói. Rizikófaktorok. Az érzékszervek, mozgás és érleli fejlődés elmaradásának korai jelei, felismerése. A kora gyermekkori intervenció fogalma, célja, elmélete és gyakorlata. A kora gyermekkori intervenció hatékonysága. A gyermek egészséges fejlődésének és kompetenciájának elősegítése. A fejlődési elmaradás csökkentése, kompenzációs lehetőségek megtalálása, az elmaradás növekedésének megakadályozása. A bölcsődei intervenciót megalapozó tervezési területek: szokások-szoktatás, nagymozgás, finommozgás, kognitív képességek, beszéd. Adaptív szülői funkciók és a családi élet segítése. Szolgáltatói funkciók.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Czeizel Barbara és Kemény Gabriella (2015): A korai fejlesztéstől a családközpontú kora gyermekkori intervencióig. A törvényi szabályozástól az interdiszciplináris szemlélet és gyakorlat megvalósulásáig a Budapesti Kori Fejlesztő Központba. In: Gyermeknevelés 3. évf.2. sz. 77-97.				
Czeizel Barbara (2009): A kora gyermekkori intervenció múltja, jelene és remélt jövője. In: Gyógypedagógiai Szemle 37. (2-3.) 153-160.				
Czeizel Barbara (2010): Családközpontú kora gyermekkori intervenció és fejlesztés. In: Radványi katalin (szerk.) MÁS?KÉ(P) - Intellektuális fogyatékossgal élő emberek gyógypedagógusainak tankönyve. ELTE BGGYFK, Budapest. 49-55.				
Bod Mária és Hajtó Krisztina (2012): Koraszülött prevenció Program - Új ellátási forma a Korai Fejlesztő Központban. Fejlesztő pedagógia 23. (4-5), 103-110.				
Kereki Judit (szerk) (2015): Kliensút Kalauz. Pátria Nyomda Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-9795-73-0				

AJÁNLOTT IRODALOM

Kőpatakiné Mészáros Mária (szerk.) (2009): Együttnevelés - Határon innen és túl. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 98-118.

Borbély Sjoukje és Kovács Andrea (2012): Partnerek lehetünk-e a szülő és szakember közötti kapcsolatban? In: Fejlesztő pedagógia 23. (4-5), 12-21.

Kereki Judit és Major Zsolt Balázs (szerk.) (2014): Őrzők-Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest. ISBN: 978-963-86911-9-4

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri a hallgató a normál és az eltérő fejlődésmenet jellemzőit, a fejlődés elmaradásának korai jeleit. Ismeri és alkalmazza a kora gyermekkori intervenció gyakorlatát, a segítségnyújtás lehetőségeit és a jelzőrendszerben való együttműködést. Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) KÉPESSÉG

Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására. Képes az együttműködésre, a megfelelő jelzőrendszerek kiépítésére és használatára. Figyel a szülővel szembeni empatikus kommunikációra, segítségnyújtásra.

c) ATTITÚD

Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi. Empátiával fordul a rábízott gyermekek családtagjai felé.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel tudja alkalmazni a megszerzett ismereteket. A problémát észleli. Meg tudja ítélni más szakemberekkel való együttműködés szükségességét. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A13, CS17LE06A12 A korai fejlődés támogatása	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):	40	
	gyakorlat (%):	60	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	gyakorlat		
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	esetismertetések, elemzések		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	gyermekmegfigyelési jegyzőkönyv		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Gyógypedagógiai alapismeretek		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
A fejlődést befolyásoló biológiai és környezeti tényezők. A megkésett fejlődésre és a fejlődési zavarra utaló gyanújelek csecsemő és kisgyermekkorban. A megkésett fejlődés okai. A fejlődés folyamatos nyomon követése a bölcsődében, a felismerést lehetővé tevő speciális és pedagógiai módszerek. A korai intervenció célja, feladata. A prevenciót, érést, fejlődést segítő terápiák alapelvei, hatásuk az idegrendszeri struktúrákra, a mozgás-, kognitív-, beszéd és pszichés fejlődésre. Fejlesztés a bölcsődei nevelésben: a terápiák alapelveinek, egyes technikai elemeinek irányított beépítése a gondozás, szoktatás, mozgás, játéktevékenységekbe. A Csecsemő- és kisgyermeknevelő érést, fejlődést segítő kompetenciái.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
Kereki Judit és Major Zsolt Balázs (szerk.) (2014): <i>Őrzők-Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve</i> . Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest. ISBN: 978-963-86911-9-4			
Balázs István (szerk.)(2010): <i>A koragyermekkorai fejlődés megalapozása</i> . Kézikönyv a Biztos Kezdet program munkatársai számára. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.			
Kovács Viola, Németh Brigitta és mtsai (2011): <i>A játék hatalma</i> . XI. Kerületi Logopédiai Intézet, 3-37.			
Ribiczey Nóra (2010): <i>Környezeti hatások és intellektuális fejlődés – Különböző megközelítések a környezet releváns aspektusainak megragadására</i> . In: Gyógypedagógiai Szemle XXXVIII. évf. 46-57.			
S. G. Blythe (2009): <i>A kiegyensúlyozott gyermek. Mozgás és tanulás a korai életévben</i> . Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest			

AJÁNLOTT IRODALOM

Kereki Judit (szerk) (2015): *Kliensút Kalauz*. Pátria Nyomda Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-9795-73-0

Csiky Erzsébet (2009): *A korai intervenció pedagógiai, pszichológiai értelmezése*. In.: AZ oktatás közügy VII. Nevelésügyi Kongresszus (2008. augusztus 25-28.). Zárókötet Magyar Pedagógiai Társaság Budapest. 693-698.

Borbély Sjoukje (2008): *Kezünkben a diagnózissal – Útmutatás sérült kisgyermekeket nevelő családok számára*. Kézenfogva Alapítvány, Budapest.

Domers Martin (2002): *A kompetens csecsemő*. Pont Kiadó, Budapest.

Lakauer, É.(1997): *Mit, mivel és miért játszon a gyermek?* Alexandra Kiadó, Pécs.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

A hallgató tudása alapján felismeri a megkésett fejlődés tüneteit.
Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket, prevenciós lehetőségeket.
Ismeri a fejlődést elősegítő terápiák alapelveit, hatásait.
Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

b) KÉPESSÉG

Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására. Irányítással képes beépíteni a megismert terápiákról szerzett ismereteiket. Azok adaptálható elveit, elemeit következetesen tudja alkalmazni a megkésett fejlődésű gyermek gondozásában, nevelésében.

c) ATTITŰD

A gondozást, szoktatást, mozgást, játéktevékenységeket ennek figyelembevételével tervezi. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik. A gondozást, szoktatást, mozgást, játéktevékenységeket ennek figyelembevételével tervezz. Problémaérzékenység, előítéletmentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő **ATTITŰD** és etikus magatartás jellemzi. Empátiával fordul a rábízott gyermekek családtagjai felé.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató felelősséget tud vállalni a gyermek testi, kognitív, érzelmi fejlődésének és a szociális környezet kölcsönhatásának felismerésében; esetleges eltérő fejlődésmentet kiszűrésében. Felelősséggel tudja alkalmazni a megszerzett ismereteket. A problémát észleli. Meg tudja ítélni más szakemberekkel való együttműködés szükségességét. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A14, CS17LE06A13 <i>Eltérő fejlődésmenet</i>		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	50	
		gyakorlat (%):	50	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	esetismertetések, elemzések			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			gyermektanulmány	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Gyógypedagógiai alapismeretek			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Nézőpontok a koragyermekkori fejlődésről (társadalmi, kulturális, gyermekjogi) . Sérülékenység és érzelmi ellenálló képesség-kockázatok és védőtényezők. Védőmechanizmusok, reziliencia. A gének és a környezet szerepe a fejlődésben. A fejlődését veszélyeztető tényezők, és a veszélyek elhárításának lehetőségei. Fejlődési rizikó (követéses fejlődésvizsgálatok). Rizikótényezők a születés előtt és után. Az eltérő fejlődésmenet felismerhető jegyei. A mozgásfejlődés hiányosságainak lehetséges következményei. Korai prevenció és intervenció módszerek, eszközök a nemzetközi és hazai gyakorlatban. Szakmák és szakmaközi együttműködések a korai fejlesztés gyakorlatában.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Kereki Judit és Major Zsolt Balázs (szerk.) (2014): <i>Őrzők-Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve</i> .Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest. ISBN: 978-963-86911-9-4				
Balázs István (szerk.)(2010): <i>A koragyermekkori fejlődés megalapozása</i> . Kézikönyv a Biztos Kezdet program munkatársai számára. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.				
Balázs István (szerk.)(2011): <i>A génektől a társadalomig: a koragyermekkor fejlődési szinterei</i> . Kézikönyv a Biztos Kezdet program munkatársai számára. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.				
Ribiczey Nóra (2010): <i>Környezeti hatások és intellektuális fejlődés – Különböző megközelítések a környezet releváns aspektusainak megragadására</i> . In: Gyógypedagógiai Szemle XXXVIII. évf. 46-57.				

S. G. Blythe (2009): *A kiegyensúlyozott gyermek. Mozgás és tanulás a korai életévekben*. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest

AJÁNLOTT IRODALOM

Kereki Judit (szerk) (2015): *Kliensút Kalauz*. Pátria Nyomda Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-9795-73-0

Csiky Erzsébet (2009): *A korai intervenció pedagógiai, pszichológiai értelmezése*. In.: AZ oktatás közügy VII. Nevelésügyi Kongresszus (2008. augusztus 25-28.). Zárókötet Magyar Pedagógiai Társaság Budapest. 693-698.

Borbély Sjoukje (2008): *Kezünkben a diagnózissal – Útmutatás sérült kisgyermekeket nevelő családok számára*. Kézenfogva Alapítvány, Budapest.

Szvatkó Anna(2016): *Billenések-Tanulmányok a dinamikus, szenzoros integráció, terápia köréből*. ORIOLD ÉS TÁRSAI Kft., Budapest. ISBN: 97861554433

Kovács Viola, Németh Brigitta és mtsai (2011): *A játék hatalma*. XI. Kerületi Logopédiai Intézet, 3-37.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

A hallgatók tudásuk alapján felismerik az eltérő fejlődés tüneteit.
Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket, prevenciók lehetőségeket.
Ismerik a fejlődést elősegítő terápiák alapelveit, hatásait.
Rendelkeznek olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

b) KÉPESSÉG

Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására. Irányítással képes beépíteni a megismert terápiákról szerzett ismereteiket a mindennapi tevékenységekbe. Azok adaptálható elveit, elemeit következetesen tudja alkalmazni az eltérő fejlődésmentű gyermek gondozásában, nevelésében.

c) ATTITÚD

Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. A gondozást, szoktatást, mozgást, játéktevékenységeket ennek figyelembevételével tervezi. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi. Empátiával fordul a rábízott gyermekek családtagjai felé.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgatók felelősséget tudnak vállalni a gyermek testi, kognitív, érzelmi fejlődésének és a szociális környezet kölcsönhatásának felismerésében; esetleges eltérő fejlődésmentű kiszűrésében. Felelősséggel tudja alkalmazni a megszerzett ismereteket. A problémát észleli. Meg tudja ítélni más szakemberekkel való együttműködés szükségességét. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Ismeretkör: Együttműködés a családokkal

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A15, CS17LE06A14 Család- és gyermekvédelem	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	80
		gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás		
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	esettanulmányok, tematikus prezentációk		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		szakirodalom elemzés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	A koragyermekkorai nevelés alapjai		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
A gyermekvédelemi problémák (például hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, bántalmazás, addikciók, krízisek) felismerésének módjai. A gyermekvédelmi problémák kezelésének pedagógiai eszközei. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel való együttműködés formái és lehetőségei.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Herczog Mária (2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve, Complex kiadó, Meritum sorozat, ISBN: 9789632950860			
2. Feuer Mária (szerk. 2008): A családsegítés elmélete és gyakorlata. Akadémiai Kiadó, Budapest.			
3. Hegedűs, Judit (2014). Gyermekvédelem az iskolában. http://real.mtak.hu/16633/7/gyermekvedelem_az_iskolaban.pdf			
4. Havas Gábor, Herczog Mária és Neményi Mária (2007) Fenntartott érdektelenség. Roma gyerekek a gyermekvédelmi rendszerben. Európai Roma Jogok Központja, Westimprim Bt.: Budapest.			
AJÁNLOTT IRODALOM			

1. Anghel, Roxana, Herczog, Maria and Dima, Gabriela (2013) The challenge of reforming child protection in Eastern Europe: The cases of Hungary and Romania. Psychosocial Intervention, 22 (2013) 239-49 - Vol. 22 No. 03. DOI: 10.5093/in2013a27			
2. Bauer, Z., Fekete, A., Husz, I., Kiss, M., Perpék, É., & Vastagh, Z. (2016). Gyerekesélyek a végeken I.			
3. Takács, J., & P Tóth, T. (2016). Kisebbség, többség, többszörösség: Kisebbségi-többségi viszonyok a magyar társadalomban: Neményi Mária tiszteletére 70. születésnapja alkalmával. http://real.mtak.hu/38723/1/2016-Kisebbség-többség-többszörösség.pdf			
4. Cheney, K. (2015). The Cognitive Dissonance between Child Rescue and Child Protection.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi hátterét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.			
b) KÉPESSÉG			
A kurzus elvégzése után a hallgató legyen képes: - a társadalmi folyamatok működési szabályszerűségeinek, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okoknak, következményeknek a felismerésére, kritikus és rendszerszerű elemzésére. - a segítő munka tanulásához szükséges információforrások, a szakmai gyakorlatban használatos dokumentációk használatára - az egyén és társadalmi környezete közötti interakciók társadalmi összefüggéseiben való értelmezésére. - a különböző életciklusokban és élethelyzetekben kialakuló szociális problémák, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására és elemzésére. Megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülővel, a családdal.			
c) ATTITŰD			
Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi. Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő. A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat. A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Szakmai fejlődését autonóm tudatosan és reflektíven irányítja. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról. Felelősséget vállal a rábízott gyermekcsoportért a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Bajzáth Angéla	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A16, CS17LE06A15 Mentális sérülékenység a családban		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	60
			gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentációk, csoportmunka, esettanulmány, blogelemzés, filmelemzés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			életút interjú	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Gyógypedagógiai alapismeretek			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A családközpontú megközelítés; A pedagógia mint szolgálat a családokkal való viszonyban; Elméleti bevezető a mentális sérülékenységről és betegségekről, azok hatása a különböző életkorú gyermekekre; A pszichés ellenálló képesség támogatása, pedagógiai módszerek a rugalmasság növekedésére; Gyermekvédelmi problémák és a segítő kapcsolat.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. F. Lassú Zsuzsa (2011): A rugalmasság támogatása az intézményes nevelésben. In: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 93-119.				
2. F. Lassú Zsuzsa (2011): A mentális sérülékenység és hatása a gyermekekre. In.: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. 13-22.				
3. F. Lassú Zsuzsa (2011): Az egyes mentális betegségek jellemzői és hatásuk a gyermekekre. In.: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. 25-47.				

4. Glauber Anna (2011): A gyermek lélektani rugalmassága. In: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 75-91.

5. Hajdu Krisztina (2011): A gyermekvédelmi rendszer működése mentálisan sérülékeny szülők gyermekeinek támogatása során. In.: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. 173-182.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Hanák Katalin (1982): Alkoholista szülők- veszélyeztetett gyermekek, fiatalok. In: Fekete János (szerk.): Alkoholizmus. Korkép vagy kórkép? Kossuth Könyvkiadó. 92-142.

2. Irmgard Schroll-Decker (2009): Pszichésen beteg szülők gyermekei – A gyermekek pszichoszociális helyzete és a támogató szociális hálózatok – regionális helyzetjelentés. In: Petróczi Erzsébet (szerk.): Mentális és pszichés problémák XXI. századi megoldásmódjai. Bátorító nevelés – gyógypedagógia – gyermekvédelem – iskolai szociális munka – pszichoterápia. Szegedi Egyetemi Kiadó, Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, 165-179.

3. Kolosai Nedda (2011): Komolyan venni a játékot – Pedagógiai segítő munka a mentálisan sérülékeny szülők gyermekeivel és családjával. In: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 121-148.

4. Ranschburg Jenő (1998): Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 197-202.

5. Forward, S. (2000): Mérgező szülők. Háttér Kiadó, Budapest.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai ismeretekkel - különös tekintettel a családok sokszínűségére, mentális sérülékenységére.

Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket - a szülői mentális sérülékenység kontextusában.

Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat a pszichés rugalmasság támogatásával összefüggésben.

Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket, különös tekintettel a rugalmasság támogatására.

b) KÉPESSÉG

Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza - különös tekintettel a pszichológiai rugalmasság támogatására a mentális sérülékenység kontextusában.

Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.

c) ATTITŰD

Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt a szülői mentális sérülékenységgel összefüggően is.

Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását, a fejlődés támogatását azokon a területeken, melyek a szülői mentális sérülékenység által érintettek.

Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.

Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő **ATTITÚD** és etikus magatartás jellemzi.

Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.

A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat.

d) **AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG**

Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni a szülői mentális sérülékenységgel összefüggő helyzetekben is.

Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról a mentális sérülékenységgel összefüggően is.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	F. Lassú Zsuzsa	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A17, CS17LE06A16 Szülőcsoportok vezetése	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	80
		gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szerepjáték, esetmegbeszélés, akváriumgyakorlatok		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Pedagógiai pszichológia		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
A csoportok szociálpszichológiai jellemzői. A csoport, mint gyógyító-, tanító- és személyiségfejlesztő eszköz. A csoport megalkotásának, alakításának szabályai, tényezői. A csoport erőforrásai, a csoportvezető feladatai az itt-és-mostban. A reflektív csoport működésének alapelvei, a csoportüléseken megvitatható témák. Életmód, kultúra, a különböző családok szokásrendszereinek feltárására szolgáló módszerek. A családi nevelés értékei, megőrzésük, alakításuk. Család és gyermekvédelmi problémák és a segítő kapcsolat.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Andersen, Tom (1994.): A visszajelző csoport – Párbeszéd a párbeszédéről, Animula, Budapest			
2. Barcy Magdolna (1997.): A csoportok hatékonysága és a személyes változás, Animula, Budapest			
3. Rudas János (1990.): Delphi örökösei, Kairosz Kiadó, Budapest			
4. Szegedi Judit: A szülői kompetencia érvényesítése és gyakorlati eljárás újszerű kapcsolatok létesítésére. BOMINFO http://userl.ml.mindenkilapja.hu/users/veszpremibolcsodek			
5. Borbély Sjoukje (2012): A szülők és mi - Szakmai és személyes összesség a korai intervenció alapvető kérdéseiről és kommunikációs dilemmáiról. Budapest, Korai Fejlesztő Központ			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Benedek László (évszám nélkül): Játék és pszichoterápia, Animula, Budapest			
2. Buda Béla (1997.): Empátia...a beleéléés lélektana, Ego School Bt, Budapest			

3. Purves, Libby (1998.): Hogyan ne legyünk tökéletes család? Gabo Könyvkiadó, Budapest			
4. Fraiberg, Selma H. (1995.): Varázsos évek, Park Kiadó, Budapest			
5. Yalom, Irvin D. (1995.): A csoportpszichoterápia elmélete és gyakorlata, Animula Kiadó, Budapest			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről. Tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően. Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében			
b) KÉPESSÉG			
Képes a társadalmi jelenségeket, családi folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal. Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben.			
c) ATTITŰD			
Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik. Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi. Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni. Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Sándor Mónika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A18, CS17LE06A17 Esetmegbeszélés	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	10
		gyakorlat (%):	90
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szerepjáték, esetmegbeszélés, vita		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		portfólió készítés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	6		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Szülőcsoportok vezetése		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
Pedagógiai képességfejlesztés: megfigyelőképesség, elemző képesség, kommunikáció, együttműködés, konfliktuskezelés, mediáció. Értékrend – értékorientációk a csecsemő-és kisgyermekgondozói pályán. A csecsemő-és kisgyermekgondozói pálya jellemző konfliktusai, konfliktuskezelő készséghez köthető esetek, feladatok. A bölcsődei gyakorlatok tapasztalatainak feldolgozása, nevelési helyzetek elemzése-értelmezése. Az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok összefüggéseinek, egymásra épülésének megvilágításával, a kognitív feldolgozás, értelmezés elősegítése. Nevelési helyzetek eljátszása dramatikus módszerek alkalmazásával.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1.Mátháné Megyesi Mária (2009). Módszertani ajánlás. Az esetmegbeszélés folyamatára vonatkozóan. Dél-Alföldi Regionális Módszertani Családsegítő Szolgálat, Szeged			
2. Szekszárdi Júlia (2005). Konfliktuspedagógiai szöveggyűjtemény. Pannon Egyetem Kiadó			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Barcy Magdolna (2012). Segítő módszerek, fejlesztő-támogató eljárások. ELTE TÁTK, Budapest. 84-99			
2. F Várkonyi Zsuzsa (2005). Tanulom magam. Magyar KK Kiadó, Budapest			
3. Hanák Zsuzsanna (2005). Interperszonális kapcsolatok és a fejlesztés lehetőségei. UNIO Kiadó, Budapest			

4. Járó Katalin (2005). Sors mint döntés: az érzelmek felfedezése és felszabadítása. Helikon Kiadó, Budapest			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.			
Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Képes saját munkáját önreflexió útján elemezni, a pedagógiai folyamatokra rálátni, céljait és eredményeit összevetni, a folyamatokat a céloknak megfelelően alakítani.			
c) ATTITÚD			
Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat. A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására. Nyitott a visszajelzésekre, elkötelezett az élethosszig tartó tanulás iránt.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni. Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Sándor Mónika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Szakmai kommunikáció

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A19, CS17LE06A18 Bevezetés a felsőoktatási tanulmányokba		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	10
			gyakorlat (%):	90
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	gyakorlat			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	egyéni-, páros- és csoportmunka			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			önálló tanulás házi feladatokkal	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A kurzus célja, hogy a felsőoktatási tanulmányok megkezdésekor a hallgatókat felkészítse szakszövegolvasási és -írási feladataikra. A kurzus a szakszövegolvasást más tárgyakhoz feladott KÖTELEZŐ IRODALOM olvasásával gyakoroltatja, ezekhez vázlatot illetve reflektív olvasónaplót készítenek a hallgatók, míg a szövegírást az első féléves külső nevelési gyakorlatához kapcsolódó portfólió részfeladatain gyakorolják.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Atkinson, R. L.; Atkinson, R. C.; Smith, E. E.; Bem, D. J.; Nolen-Hoeksema, S. (1999). <i>Pszichológia</i> . Második, átdolgozott kiadás. Budapest: Osiris. – Hogyan olvassunk tankönyvet: A PQRST-módszer. 17-19. oldal				
2. Blaskó Á.; Hamp G. (2007). <i>Írás 1.0. Az ötlettől a jól strukturált szövegig</i> . Budapest: Typotex. ISBN: 978-963-279-694-9				
3. Gyöngy K. (2016). <i>Segédlet a csecsemő- és kisgyermeknevelő szak külső nevelési gyakorlatához tartozó 1. féléves portfólió elkészítéséhez</i> . Kézirat. Budapest: ELTE Tanító- és Óvóképző Kar.				
4. Gyöngy K. (2017). <i>Portfólió leadás utáni tanulságok</i> . Kézirat. Budapest: ELTE Tanító- és Óvóképző Kar.				

5.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. APA. (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association*. 6. kiadás. Washington DC: American Psychological Association.

2. Aveyard, H.; Sharp, P.; Woolliams, M. (2011). *A beginner's guide to critical thinking and writing in health and social care*. Maidenhead – New York: McGraw-Hill – Open University Press.

3. Chaffee, J. (2015). *Critical thinking, thoughtful writing. A rhetoric with readings*. Hatodik kiadás. Stamford: Cengage Learning.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

A pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, társadalomtudományi és módszertani ismeretek megszerzését megalapozza az alábbiak révén:

A hallgató megismerkedik a szakszövegek olvasását segítő tanulási módszerekkel.

A hallgató megismerkedik az átgondolt, jól strukturált szöveg létrehozásának folyamatával, technikáival.

A hallgató megismerkedik a különböző írott publikációs formák alapkategóriáival.

A hallgató megismerkedik a hivatkozás értelmével és pontos formai kritériumaival.

A hallgató megismerkedik a pedagógiai reflexió írásának alapelveivel.

b) KÉPESSÉG

A gyakorlatban tapasztalt jelenségeket, folyamatokat értelmezni képes (pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, társadalomtudományi és módszertani tudásának fényében) az alábbiak segítségével:

A hallgató gyakorolja a lényegkiemelést, a vázlatírást, s ennek nyomán gondolatainak logikus megjelenítését írásban.

A hallgató gyakorolja az írásos összehasonlítás készítését, a szövegbe ágyazott képek, táblázatot, ábrák feliratozását és ezeknek a főszöveggel való összekötését.

A hallgató gyakorolja az APA stílusú hivatkozások és irodalomjegyzék elkészítését.

A hallgató gyakorolja a pedagógiai reflexió írását.

c) ATTITŰD

A hallgató kritikusan olvassa a szakszövegeket, igényessé válik gondolatainak logikus prezentálását illetően. Fontosnak tartja a plágiumtól való tartózkodást, és a pontos forrásmegjelölést. Nyitott az őt érő tanulási tapasztalatokra.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató tudatosan szervezi tanulását. Olvasáskor kritikusan kezeli az információkat, képes egyéni álláspont kialakítására, írásos összehasonlítás megtételére. Önállóan utána néz olyan információknak, melyre szüksége van írásos feladatainak elkészítéséhez. Szakmai fejlődését autonóm módon irányítja. Képes saját tanulási folyamatára reflektíven tekinteni.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Gyöngy Kinga	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A20, CS17LE06A19 Kutatásmódszertan	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):	80	
	gyakorlat (%):	20	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás		
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 4)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	kutatási terv prezentálása		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	kollokvium		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	esszék, kutatási tervek készítése		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	A koragyermekkori nevelés alapjai		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
<p>A pedagógiai kutatás célja. A kutatás folyamata. A szakirodalom felkutatása és felhasználása. Hivatkozások. A kutatási cél, kérdés, hipotézis megfogalmazása. Kutatási stratégiák és eszközök. Az érvényesség és a megbízhatóság fogalma. A minta, mintavételi eljárások. A kutatás típusai. Etikai kérdések a kutatás folyamatában.</p>			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
2. Csíkos Csaba (2009): Pedagógiai kísérletek kutatómódszertana. Gondolat Kiadó, Budapest.			
3. Szokolszky Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.			
4. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			

5. Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Kutatás-módszertani kiskönyvtár, Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Falus Iván és Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.			
2. Seidman, Irving (2002): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
3. Mason, Jennifer (2005): Kvalitatív kutatás. Jó szöveg Műhely Kiadó, Budapest.			
4. Babbie, Earl (2001): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest.			
5. Csíkos Csaba (2009): Mintavétel a kvantitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a pedagógiai kutatás alapfogalmait, szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában. Érti a kutatói megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Ismeri a pedagógiai kutatáshoz kapcsolódó etikai normákat.			
b) KÉPESSÉG			
Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.			
c) ATTITÚD			
Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk megismerésére és alkalmazására. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el. Felelősséget vállal a kutatási folyamat tervezése során hozott döntéseiért, pedagógiai kutató tevékenységének következményeiért. Reflektív pedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.			
A Tantárgyelem felelőse			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A22, CS17LE06A21 Szakmai készségfejlesztés	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):	10	
	gyakorlat (%):	90	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	gyakorlat		
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	önismereti gyakorlatok, játékok		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	minősítés		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	gyakorlati problémahelyzetek feldolgozása, csoportdinamikai történések tudatosítása		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
Csoportdinamikai történések és célzott gyakorlatok speciális technikák alkalmazásával ön és társismereti tapasztalatok nyújtása, a pszichológiai kulturáltság erősítése és a kapcsolati készségek fejlesztése és formálása, a hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a kisgyermeknevelő munka hatékony végzéséhez és a felsőoktatásbeli tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése. az önismeret, az én-kép, én és az önmegítélés pontosságának fejlesztése. csoportalkotás, csoportfolyamatok, csoportdinamika. bizalom és önbizalom. az önérvényesítés lehetőségei és határai. konfliktuskezelési stratégiák. a pedagógus pályához szükséges képességek és készségek.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Rudas János (2007): Delfi örökösei - Elmélet, módszer, gyakorlat. Lélekben otthon Kiadó, Budapest. ISBN: 9789639771031			
2. F. Várkonyi Zsuzsa (2013): Tanulom magam. Háttér Kiadó, Budapest. ISBN: 9786155124150			
3. Judith Sills (2014): Szállj le a döglött lóról! A kényelem csapdája. Park Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633550168			

4. Bagdy Emőke (1999): Mentálhigiéne - Elmélet, gyakorlat, kutatás. Animula, Budapest. ISBN: 9634081711

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Buda Béla (2002): Mentálhigiéne. Animula, Budapest. ISBN: 9638089555

2. Bakó Tihamér (2004): Utak és ösvények. Psycho Art, Budapest. ISBN: 9632147790

3. Dévai Margit (1994): Játszd meg magad. Énképpkorrekció önismereti játékokkal. Lamin Budapest. ISBN: 963044909 9

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri a személypercepció és az alapvető csoportdinamikai történések szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában.

Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában.

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó az etikai normákat.

b) KÉPESSÉG

Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat.

Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.

Képes konstruktívan együttműködni társaival.

c) ATTITŰD

Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó.

Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el.

Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.

Felelősséget vállal a bölcsődei nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív kisgyermeknevelőként valamint autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Sándor Mónika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	CS17NA06A21, CS17LE06A20 <i>Kommunikáció és segítő kapcsolat</i>	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	40
		gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	projektmunka, szakirodalom elemzés, szituációs játékok, filmelemzés		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		esetelemzés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Pedagógiai pszichológia		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
<ul style="list-style-type: none"> • A kommunikáció elméleti alapjai: a kommunikáció fogalma, formái, csatornái, eszközei. • A kommunikációs folyamat alakulását befolyásoló tényezők: szociális, kulturális, egyéni sajátosságok – énállapotok és játszmák. • A verbális és nem verbális kommunikáció; a hitelesség és az empátia. • A tanácsadás fogalma, lehetőségei, problémái, a konzulens személye. • A segítségnyújtás szükségességét meghatározó egyéni és társas feltételek. • Tanácsadási modellek, a tanácsadás folyamata, etikai feltételei. • A segítő beszélgetés kommunikációs alapjai: értő figyelem, én-üzenetek, közléssorompók. • A tanácsadás szinterei - életvezetési tanácsadás, nevelési tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás. • Az egyéni konzultáció elmélete és gyakorlata, csoportos tanácsadás. • A segítő mentálhigiénéje: Burn out és Helfer szindróma. 			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve AJÁNLOTT IRODALOM (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Berne, Eric (1987): Emberi játszmák Gondolat, Bp.			
2. Buda Béla (1994): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei, Animula, Budapest, 164-179, 193-199. o			
3. Dr. Fonyó Ilona – Pajor András (2000, szerk.): Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből., ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Bp.			

4. Ritoókné Ádám Magda (1992): A tanácsadás pszichológiája. Tankönyvkiadó, Budapest.

5. Tringer László (2002): A gyógyító beszélgetés Gondolat, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Winnicott, Donald W.(2000): Kisgyermek-család-külvilág, Animula

2. Harris, Thomas (1994): Oké vagyok, oké vagy. Édesvíz kiadó, Budapest

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri a kommunikációval kapcsolatos alapvető fogalmakat, tisztában van a kommunikációs folyamat működésének szabályaival ismeri és képes együttműködni a segítő intézményrendszer elemeivel, ismeri a szakmai együttműködés etikai szabályait, a bölcsődei, kisgyermekgondozó intézményi pedagógus kompetencia- határainak fogalmát.

b) KÉPESSÉG

Képesek a családokkal együttműködve segíteni a gyermek szocializációját, képesek a gyermek és a gyermek családjának körülményeit figyelembe véve differenciáltan tervezni.

Képes a családokkal együttműködve segíteni a gyermek szocializációját.

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD

Tevékenységét a 0-3 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Felkészültsége alapján részt vállal a kisgyermeknevelő szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

Nyitott az új ismeretek elsajátítására és tudását folyamatosan frissíti.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 0-3 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A Tantárgyelem felelőse

Név:	Sándor Mónika	Beosztás:	adjunktus
------	---------------	-----------	-----------

Tudományos fokozat:	PhD		
---------------------	-----	--	--

Óvodapedagógus szak

Ismeretkör: Pszichológiai alapok

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A01, ÓP17LE06A01 <i>Bevezetés a pszichológiába</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8 óra)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	órai mini demonstrációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A pszichológia tárgya, területei, módszerei és nézőpontjai. A tanulást megalapozó megismerési folyamatok: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. Intelligencia és kreativitás. A tanulás pszichológiai értelmezése, a tanulás mint viselkedésváltozás. Viselkedésünk mozgatórugói: a motivációk és az érzelmek. A személyiség fogalma, elméleti megközelítései. A mentális egészség fogalma. A stressz hatása. A társas megismerés alapjelenségei: a személypercepció és a benyomás alakulása.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Atkinson, R. C. és Hilgard, E. (2005): Pszichológia. Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-713-0				
2. Bernáth László és Révész György (2001, szerk.): A pszichológia alapjai. Tertia, Budapest ISBN - 963-85866-21				

<p>3. N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak, Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-672-X http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/adatok.html</p>			
<p>4. Oláh Attila (2006, szerk.): Pszichológiai alapismeretek. Bölcsész Konzorcium. http://mek.oszk.hu/05400/05478/05478.pdf</p>			
<p>AJÁNLOTT IRODALOM</p>			
<p>1. Carver, C. S. - Scheier, M. F. (2006): Személyiségpszichológia. Osiris, Budapest. ISBN 963-389-709-2</p>			
<p>2. Czigler István - Oláh Attila (2007, szerk.): Találkozás a pszichológiával. Osiris, Budapest. ISBN 978-963-389-921-2</p>			
<p>3. Keményné Pálffy Katalin (2006): Alapozó pszichológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN - 978-963-19-5879-9</p>			
<p>4. Oláh Attila – Bugán Antal (2006, szerk.): Fejezetek a pszichológia alapterületeiből. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9789634634782</p>			
<p>5. Tóth László (2001): Pszichológia a tanításban. Pedellus Kiadó, Debrecen. ISBN 963-9224-57-X</p>			
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.</p>			
<p>a) TUDÁS</p>			
<p>Ismeri a pszichológia legfontosabb nézőpontjait, elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Érti a "hétköznapi pszichológia" és a tudományos pszichológia különbségét.</p>			
<p>b) KÉPESSÉG</p>			
<p>Pszichológiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja. Képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására, saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére, tanulásához a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.</p>			
<p>c) ATTITÚD</p>			
<p>Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi; elfogadja az emberi természet sokféleségét. Előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására. Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek megismerésére és alkalmazására.</p>			
<p>d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG</p>			
<p>A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.</p>			
<p>A tantárgyelem felelőse</p>			
Név:	Serfőző Mónika	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A02, ÓP17LE06A08 <i>Pedagógiai pszichológia</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	60
			gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	szeminárium
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 10)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	csoportos projektmunka, szakirodalom feldolgozása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			interjúkészítés, feladatok, gyakorlati problémahelyzetek gyűjtése	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Fejlődéslélektan			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Az én-fejlődés és az ösztönök. A nevelő feladatai annak érdekében, hogy az ösztönkésztetéseket az én-fejlődés szolgálatába állítsa. Alvás-, a táplálkozás-, a mozgásos fejlődés és ezek zavarai. A szobatisztaság kérdései. A pedagógus személyisége, mentálhigiéniéje. Az óvodás gyermek tanulásának formái. Az óvodás gyermek megismerése, a megismerés módszerei. A családi nevelés jelentősége, helye a szocializációs folyamatban.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Ranschburg Jenő (2009): <i>Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.				
2. Hermann Alice: Az ösztönök megnevelése. In B. Lakatos Margit és Serfőző Mónika (2010, szerk.): <i>Pszichológia - Szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak</i> . Trezor Kiadó, Budapest. 265-295.				
3. Gerő Zsuzsa (2012): <i>Érzelem, fantázia, gondolkodás óvodáskorban</i> . Flaccus Kiadó, Budapest.				
4. Winnicott, D. V. (2000): <i>Kisgyermek, család, külvilág</i> . Animula Kiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				

1. Serfőző Mónika és Vörös Anna (2004): A szöveges értékelés feltétele: a tanulók megismerése. In Hunyady Györgyné és M. Nádasi Mária: <i>Osztályozás? Szöveges értékelés?</i> Dinasztia Kiadó, Budapest.
2. Vajda Zsuzsa (1994): <i>Nevelés, pszichológia, kultúra</i> . Dinasztia Kiadó, Budapest
3. Balogh László (2006): <i>Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban</i> . Urbis Könyvkiadó, Budapest.
4. Bagdy E. (1994): <i>Családi szocializáció és személyiségzavarok</i> . Budapest, Tankönyvkiadó.
5. Boreczky Á. (2004): <i>A gyermekkor változó színterei</i> . Budapest, Eötvös Kiadó, 181-184.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Ismeri a Pedagógiai pszichológia legfontosabb nézőpontjait, elméleteit, összefüggéseit valamint az ezeket felépítő fogalomrendszert. Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Átfogóan ismeri az óvodáskorú gyermekek pszichológiai megközelítésének alapvető tényeit, irányait és a mindennapi pedagógiai munkában tapasztalható határait.
b) KÉPESSÉG
Az óvodáskorú gyermek fejlődésében alapvető pedagógiai és pszichológiai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza azok megoldásához szükséges szakmai elméleti és gyakorlati ismereteket. Azonosítja a kompetenciakörébe tartozó problémákat és azokat megfelelő pszichológiai, pedagógiai tapintattal, ismeretei gyakorlati alkalmazásával megoldja. Pszichológia tudását pedagógiai gyakorlatában holisztikus szemlélettel, adaptív módon, minden gyermek egyéni sajátosságainak, a 3-7 éves gyermek életkori jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg szakirodalmi könyvtári és elektronikus forrásainak körét, munkájában azokat adekvát módon hasznosítja. Képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására.
c) ATTITÚD
Nyitott az óvodapedagógia pszichológiai szempontú átfogó gondolkodásmódjának, alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére a mindennapi pedagógiai gyakorlatban. Törekszik arra, hogy a pedagógiai munka során, a gyermek testi-lelki-szellemi fejlődésében észlelt problémákat lehetőleg a családdal és a munkatársakkal együttműködésben, szakszerűen oldja meg. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi; elfogadja az emberi természet sokféleségét. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az óvodáskorú gyermekkel és családjával kapcsolatos szakmai kérdések végiggondolását, aktívan, hatékonyan keresi a helyzetek megoldásait. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik. Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai

tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Kolosai Nedda	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A03, ÓP17LE06A04 Fejlődéslelektan		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60	
		gyakorlat (%):	40	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	60 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	csoportmunka, projekt, szakirodalomelemzés, népszerűsítő irodalom és más források (pl. blogok, videók) elemzése, sajátélmény és tudatosítása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		anamnézis készítés és elemzés, szövegfeldolgozás, videoelemzés, prezentáció		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Bevezetés a pszichológiába			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A fejlődés értelmezése, meghatározói, fogalmai; a fejlődéslelektan tudománya. A fejlődés elméletei. A szocializáció fogalma és folyamatai. A fejlődés folyamatai, sajátosságai: prenatális fejlődés, újszülöttkor; biológiai-, mozgás- és kognitív fejlődés csecsemő- és kisgyermekkorban; a korai kötődés és jelentősége; éntudat és énfejlődés, beszéd- és kommunikáció fejlődése; a nemi identitás. Biológiai-, mozgás- és kognitív fejlődés, érzelmi fejlődés óvodáskorban; társas kapcsolatok fejlődése; az óvoda-iskola átmenet, iskolaalkalmasság; erkölcsi fejlődés gyermekkorban.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Cole, M. A. – Cole, J. S. (2006): Fejlődéslelektan. Osiris, Bp. ISBN: 963-389-473-5				
2. B. Lakatos Margit – Serfőző Mónika (1999, szerk.): Pszichológia (szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak). Trezor Kiadó, Bp.				
3. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes (2016): Gyermeklelektan. Libri Kiadó, Bp. ISBN: 9789633107997				
4. Balogh Éva (2004): Fejlődéslelektan. Didakt Kiadó, ISBN:9638665300				

5. Bernáth László – Solymosi Katalin (szerk. 1997): Fejlődéslélektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest. ISBN 963 85129 8 9

AJÁNLOTT IRODALOM

1. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Bp. ISBN: 9789633896723

2. Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.) (2011): A koragyermekkori fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest

3. Mönks, Franz J. – Knoers, Alfons M. P. (2004): Fejlődéslélektan. Urbis Könyvkiadó, Bp.

4. Gerő Zsuzsa (2002): Érzelem, fantázia, gondolkodás óvodáskorban. Flaccus Kiadó, Budapest

5. Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Bp. ISBN: 9789632482354

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai és szociális tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a 3 éves kor előtti fejlődési történésekkel és azok jelentőségével, későbbi fejlődéssel kapcsolatos összefüggéseivel, emellett a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, a fejlődés kontextusba ágyazottságával. Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra. Érti a fejlődés-fejlesztés összefüggéseit, ismeri és el tudja különíteni a fejlődésben az általánost és az egyedit, mindkettőt törvényszerűnek tekintve. Tisztában van a gyermeki fejlődés sajátosságainak objektív, tudományos igényű tanulmányozásának jelentőségével.

b) KÉPESSÉG

Fejlődéslélektani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza. Képes a tudományos igényű fejlődéslélektani források elkülönítésére, és azokra épít. A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében határozza meg és választja ki a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat. Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, képes az objektív megfigyelések végzésére és a megfigyelt elemzésére. Figyelembe veszi a 3 éves kor előtti fejlődési eseményeit, és azok hatását a gyermek aktuális állapotára, fejlettségére. Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira. A gyermeket nem a kontextusból kiragadva, hanem az őt érő külső-és belső hatások összefüggéseiben tekinti. Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.

c) ATTITŰD

Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt. Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi. Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez, életkori és fejlődésbeli sajátosságaihoz kell igazodniuk. Minden gyermeket az adott életkori

szakasz fejlődéslélektani sajátosságait figyelembe véve és egyénként kezel. A korszerű fejlődépszichológiai tudományos ismeretek felhasználásával formálja pedagógiai attitűdjét.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért. Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Felelősen és önállóan képes a gyermekek családjával, környezetével kapcsolatot teremteni, kommunikálni a gyermekről, jellemezni a fejlődési, viselkedési sajátosságait. Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. A fejlődés tipikustól való eltérésnek észlelésekor szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

A tantárgyem felelőse

Név:	Böddi Zsófia	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A04, ÓP17LE06A02 A játék pszichológiája és pedagógiája I.		Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	70	
		gyakorlat (%):	30	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	45 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:		angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szakirodalmak feldolgozása, interjúkészítés, gyermekmegfigyelés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		játékgyűjtemény összeállítása, egyéni és csoportos témakidolgozások		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A játék fogalma és értelmezése. A gyermek játékának támogatása az óvodában, a játék helyének, idejének, feltételeinek megteremtése. A szabad játék és a játékos tanítás értelmezése. A klasszikus játékelméletek. Jean Piaget rendszerelmélete: a gyermek értelmi fejlődése és a játék. A játék hatása az óvodás gyermek fejlődésére. Játék és tanulás. Az óvodapedagógus feladatai az óvodás gyermek mindennapos, hosszantartó, szabad játékának megteremtésében. A játék helye, szerepe az alternatív pedagógiai koncepciókban. Szociálpszichológia; óvodáskori csoportosulási formák a játékban, együttes élmény, utalás, szimulakrum. Feszültségoldás: elaboráció a játékban. A fantázia mozgósítása, az együttjátás erősítése, feszültségoldás a játékban. A három varázs trükk: a játék, a mese és a rajz.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. B. Lakatos Margit (2010): Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatónak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.				
2. Mérei Ferenc és V. Binét Ágnes (2010): Gyermeklélektan. Gondolat, Budapest.				

3. Bakonyi Anna (1995): Irányzatok és alternativitás az óvodai nevelés területén. Tárogató Kiadó, Budapest.
4. B. Lakatos Margit (2007): „Kör, kör ki játszik”. Mire tanítanak a népi játékok? In: Bollókné Panyik Ilona (szerk.): Gyermek-nevelés-pedagógusképzés. Trezor Kiadó, Budapest.
5. Bakonyi Anna (2016): A játék az élet sója – A játék hatása a kisgyermek fejlődésére. In: Kolosai Nedda és M. Pintér Tibor (2016, szerk.): A gyermekkultúra jelen(tőség)e. ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest. 106-118.
AJÁNLOTT IRODALOM
1. Bakonyi Anna és Karczewicz Ágnes (2016): Óvodapedagógusok nagykönyve. Az ismerettől a megvalósításig. Modern pedagógus sorozat. Flaccus Kiadó, Budapest.
2. Kolosai Nedda (2011): Komolyan venni a játékot – Pedagógiai segítő munka a mentálisan sérülékeny szülők gyermekeivel és családjával. In: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 147-186. letölthető: http://mek.oszk.hu/10200/10211/10211.pdf
3. Turóczy Levente (2016, szerk.): Játszunk helyesen! -(A szabad játék 3-32. o.) http://rogersalapitvany.hu/phocadownload/jatsszunk%20helyesen/J%C3%A1tsszunk%20helyesen%20-%20tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet.pdf
4. Kolosai Nedda (2009): Mozgás és játék-gondolkodás és tanulás. In: Kisgyermekek, nagy problémák. RAABE Kiadó, 19. kiegészítő kötet, 2009. október 1-12.
5. Gyöngy Kinga (2016): The relative emphasis of play rules between experienced and trainee caregivers of toddlers, Early Child Development and Care, DOI: 10.1080/03004430.2016.1234819 Link http://dx.doi.org/10.1080/03004430.2016.1234819
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével. Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű személyiségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel az óvodás gyermek játékaról. Tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, ismeri a játék kiemelt szerepét az óvodai nevelésben.
b) KÉPESSÉG
A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat. Képes a gyermeki játéktevékenység differenciált facilitálására, tudatos elemzésére. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza. Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait. Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását a játékon keresztül.
c) ATTITŰD
Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő játéktevékenységek megválasztása és a játékot támogató környezet kialakítása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, az óvodai játéktevékenységért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el. Közösségi felelősségérzettel rendelkezik.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Kolosai Nedda	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A05, ÓP17LE06A05 A játék pszichológiája és pedagógiája II.		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		50	
	gyakorlat (%):		50	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	egyéni és csoportos témakidolgozások, játékszaktörők meghívása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	gyermekmegfigyelés, játékgyűjtemény összeállítása, jegyzőkönyvkészítés			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Játék pszichológiája és pedagógiája I.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A hallgatók felkészülése a szabad játék támogatására. A játék feltételeinek megértése az óvodában. A gyermek játékának megfigyelése és elemzése. A folyamatban lévő játék támogatásának értelmezése. A gyermek életkorához és élményeihez igazodó játékformák. Feszültségoldás és elaboráció a játékban. Kreativitás és játék. Az együttjátszás erősítése, a fantázia mozgósítása és a feszültség oldása a spontán és rögtönzött játékokban. A pedagógiai jó játékszer kritériumai. A mozgás, az ének, a mese és a játék.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. B. Lakatos Margit (2010): Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.				
2. Stöckert Károlyné (2011): Kis játékpszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978 963 9955 18 9				
3. Bakonyi Anna (1995): Irányzatok és alternativitás az óvodai nevelés területén. Tárogató Kiadó, Budapest.				

4. Bakonyi Anna és Karczewicz Ágnes (2016): Óvodapedagógusok nagykönyve. Az ismerettől a megvalósításig. Modern pedagógus sorozat. Flaccus Kiadó, Budapest.

5. Bakonyi Anna (2016): A játék az élet sója – A játék hatása a kisgyermek fejlődésére. In: Kolosai Nedda és M. Pintér Tibor (2016, szerk.): A gyermekkultúra jelen(tőség)e. ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest. 106-118.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Gyöngy Kinga (2016): The relative emphasis of play rules between experienced and trainee caregivers of toddlers, Early Child Development and Care, DOI: 10.1080/03004430.2016.1234819 Link <http://dx.doi.org/10.1080/03004430.2016.1234819>

2. Kolosai Nedda (2011): Komolyan venni a játékot – Pedagógiai segítő munka a mentálisan sérülékeny szülők gyermekeivel és családjával. In: F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 147-186. letölthető: <http://mek.oszk.hu/10200/10211/10211.pdf>

3. Turóczy Levente (2016, szerk.): Játszunk helyesen! -(A szabad játék 3-32. o.) <http://rogersalapitvany.hu/phocadownload/jatsszunk%20helyesen/J%C3%A1tsszunk%20helyesen%20-%20tanulm%C3%A1ny%C3%B6tet.pdf>

4. Kolosai Nedda (2009): Mozgás és játék-gondolkodás és tanulás. In: Kisgyermek, nagy problémák. RAABE Kiadó, 19. kiegészítő kötet, 2009. október 1-12.

5. Payne, K. J.(2013): Egyszerűbb gyermekkor. Kulcslyuk Kiadó, Budapest.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével. Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű személyiségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel az óvodás gyermek játékaról.

Tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, ismeri a játék kiemelt szerepét az óvodai nevelésben.

b) KÉPESSÉG

A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat. Képes a gyermeki játéktevékenység differenciált facilitálására, tudatos elemzésére. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait. Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását a játékon keresztül.

c) ATTITÚD

Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő játéktevékenységek megválasztása és a játékot támogató környezet kialakítása iránt. Szívesen vesz részt a játékban. Az óvodás gyermek és önmaga játékban kifejeződő kreativitását örömmel éli meg, támogatja a gyermek önállóságát. A játékban a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó.

Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, az óvodai játéktevékenységért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el.

Közösségi felelősségérzettel rendelkezik.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Kolosai Nedda	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógiai alapok

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A06, ÓP17LE06A03 <i>Neveléstörténet I.</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		100	
	gyakorlat (%):		0	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás			
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	kollokvium			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	zárthelyi dolgozat, írásbeli és/vagy szóbeli vizsga			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Megalapozza a hallgatók történeti szemléletét a neveléstörténet területén, betekintést nyújt a család, a gyermekek helyzetének alakulásába a különböző történeti korokban (természeti népek nevelése, ókori neveléstől a „fogyasztóvá” nevelésig), a lányok intézményes nevelésének történetébe. A hallgatók megismerik az intézményes óvodai nevelés történeti fejlődését. Megismerik a reformpedagógia, alternatív nevelés történeti jellemzőit és hatásukat a kisgyermeknevelésre. A kurzus tájékoztatást nyújt a neveléstörténet alapvető forrásairól, annak problémátörténeti elemzéséről, alkalmassá teszi a hallgatókat a nyomtatott és vizuális források ismeretére, megértésére és értelmezésére.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Aggné Pirka Veronika, Mikonya György, Mészárosné Darvai Sarolta és Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978 -963 -284-599-9				
2. Kelemen Elemér (2000): Az óvoda a magyar társadalom történetében I–III. rész. Óvodai Nevelés, 4., 5., 6.				

3. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe - a gyermekkép reneszánsza 1455-1517 között Európában - ikonográfiai elemzés. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9786158016735
4. Németh András, Mészáros István és Pukánszky Béla (2005): Neveléstörténet - Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9789633895917
5. Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei. Gondolat, Budapest. ISBN 9789639610518
AJÁNLOTT IRODALOM
1. Pukánszky Béla (2001): A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
2. Mészáros István, Németh András és Pukánszky Béla (2004): Neveléstörténeti szöveggyűjtemény. Osiris, Budapest.
3. Bakonyi Anna (1995): Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén. Tárogató Kiadó, Budapest.
4. Mikonya György (2005): Család és családtörténet-írás. Mester- és tanítvány, 7. 22–35. Letölthető: https://btk.ppke.hu/uploads/articles/6694/file/07.pdf
5. Pirka Veronika (2010): Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8. Melléklet
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
b) KÉPESSÉG
Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat. Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
c) ATTITŰD
Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Aggné Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A07 Neveléstörténet II.		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	20
			gyakorlat (%):	80
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	15			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szerepjáték, esetismertetés, kooperatív technikák, csoportmunka, képelemzés, filmelemzés, blogelemzés, kérdőív			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			esettanulmány, dolgozat, témakidolgozás, projektmunka, kérdőív	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Óvodapedagógia II.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A történeti alapú óra integrálja a családokhoz, gyermekkorokhoz, intézménytörténethez, pályatörténethez és szabályozástörténethez kapcsolódó történeti ismereteket. Ugyanakkor a problémátörténeti szempontból kiindulva a szintézis mellett lehetőséget teremt különféle kutatási módszerek (kérdőív, narratív interjú, ikonográfia, stb.) alkalmazására akár történeti kontextusban, akár az aktuális korban első-és másodlagos források, illetve a 21. századi digitális technikák alkalmazásával.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Aggné Pirka Veronika, Mikonya György, Mészárosné Darvay Sarolta és Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978 -963 -284-599-9				
2. Mikonya György (2005): Család és családtörténet-írás. Mester- és tanítvány, 7. 22–35. Letölthető: https://btk.ppke.hu/uploads/articles/6694/file/07.pdf				
3. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe - a gyermekkép reneszánsza 1455-1517 között Európában - ikonográfiai elemzés. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9786158016735				
4. Németh András és Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Budapest. ISBN 963-9567-18-3				
5. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				

1. Hegedűs Judit (2011, szerk.): Család, gyermek, társadalom. HEFOP. Letölthető: mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf
2. Pilarczyk, U. és Mietzner, U. (2010): A képtudomány módszerei a neveléstudományi és társadalomtudományi kutatásokban. Iskolakultúra, 5-6.Melléklet. Letölthető: http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/2010/2010-5_szeparatum1.pdf
3. Golnhofer Erzsébet és Szabolcs Éva (2005): Gyermekkorok: nézőpontok, narratívák, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN 9789637338243
4. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest. ISBN: 9632823869
5. Endrődy-Nagy Orsolya (2017): A gyermekkortörténeti ikonográfia kutatási irányai és lehetőségei. Gyermeknevelés, 5. 1. sz. 110–122. ISSN 2063-9945
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
b) KÉPESSÉG
Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat. Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
c) ATTITŰD
Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

A tantárgyelem felelőse			
Név:	Aggné Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A08, ÓP17LE06A06 Óvodapedagógia I.		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	40
			gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Neveléstörténet I.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Tegye alkalmassá az óvodapedagógus-jelölteket pedagógiai munkájuk megtervezésére, az óvodás gyermek életkori jellemzőihez és sajátos igényeihez igazodó tanulásának elősegítésére. Orientáljon a pedagógiai folyamat széles körű pszichológiai, szociológiai és kulturális meghatározottságának felismerésére, ezen összefüggések feltárására. Ismertesse az egyéni fejlesztési tervek kidolgozásának alapelveit, folyamatát.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Bakonyi Anna (2013): Értékkövető gondolatok az óvodai nevelés programjaiban. A magyar óvodai nevelés íve 1971–2013 – Szabadi Ilona emlékére. Neveléstudomány 4. sz. 34-44.				
2. Einon, Dorothy (1999): A tanulás kezdetei. Aquila Könyvkiadó.				
3. Falus Iván (2003, szerk): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.				
4. Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. OKKER, Budapest.				
5. Vonatkozó jogszabályok és azok módosításai				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Bakonyi Anna (2001): Az óvodás gyerekek értékelési-mérési rendszerének elvi és gyakorlati kérdései. In: Szivák Judit (szerk.) (2001): Minőség az óvodában. Okker, Budapest. pp. 175-214				
2. Fisher, Robert (1999): Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni? Műszaki Kiadó, Budapest.				

3. Fisher, Robert (1999): Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni? Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel. Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.			
b) KÉPESSÉG			
A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált elemzésére és értékelésére. Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.			
c) ATTITÚD			
Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.			
Név:	Golyán Szilvia	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A09, ÓP17LE06A09 Óvodapedagógia II.		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	60
			gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Óvodapedagógia I.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Betekintést nyújt az óvodai és az iskolai tanulás azonos és sajátosan különböző pedagógiai elméleteibe; megismerteti a hallgatókat az óvodás gyermek életkori jellemzőihez és sajátos igényeihez igazodó tanulás elősegítésének lehetőségeivel, eszközeivel. Ismerteti a családi és óvodai nevelés folyamatának hatásrendszerét, valamint a gyermekek testi, lelki szükségleteihez igazodó óvodai élet kialakításának feladatait, továbbá az óvodai nevelési gyakorlatot jellemző alternatív pedagógiai modelleket. Erősíti a gyermekre tudatosan figyelő, támaszt és modellt nyújtó, hatékonyan kommunikáló óvodapedagógusi attitűd kialakulását. Formálja pedagógiai szemléletüket, különös tekintettel a gyermekek minden felett álló érdekének és játéktevékenységének prioritásában; az elmélet és gyakorlat kapcsolódási pontjainak felmutatásával fokozza pedagógiai érzékenységét.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Bakonyi Anna - Karczewicz Ágnes (2016): Az óvodapedagógusok NAGYKÖNYVE. Az ismerettől a megvalósításig. Neteducatio Kft., Budapest.				
2. Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. OKKER, Budapest.				
3. Kovács György – Bakosi Éva (2004): Óvodapedagógia I. Debrecen.				
4. Podráczky Judit (2012, szerk.): Szövetségben. Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.				

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Hét aranyalma (2012). Módszertani gyűjtemény óvodapedagógusoknak. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Budapest.

2. Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit. Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között. Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.

b) KÉPESSÉG

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban.

c) ATTITŰD

Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt. Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Golyán Szilvia	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógusmesterség

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A11 Pályaszocializáció		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	20
			gyakorlat (%):	80
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	önismereti gyakorlatok, játékok			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			gyakorlati problémahelyzetek feldolgozása, csoportdinamikai történések tudatosítása	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Csoportdinamikai történések és célzott gyakorlatok speciális technikák alkalmazásával ön és társismereti tapasztalatok nyújtása, a pszichológiai kulturáltság erősítése és a kapcsolati készségek formálása, a hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a pedagógiai munka hatékony végzéséhez és a felsőoktatásbeli tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése. Önismeret, én-kép, én-ideál, az önmegítélés pontossága. Csoportalkotás, csoportfolyamatok, csoportdinamika. Bizalom és önbizalom. Az önérvényesítés lehetőségei és határai. Konfliktuskezelési stratégiák. A pedagógus pályához szükséges képességek és készségek.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Rudas János (2007): Delfi örökösei - Elmélet, módszer, gyakorlat. Lélekben otthon Kiadó, Budapest.				
2. F. Várkonyi Zsuzsa (2013): Tanulom magam. Háttér Kiadó, Budapest. ISBN: 9786155124150				

3. Judith Sills (2014): Szállj le a döglött lóról! A kényelem csapdája. Park Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633550168

4. Bagdy Emőke (1999): Mentálhigiéne - Elmélet, gyakorlat, kutatás. Animula, Budapest. ISBN: 9634081711

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Buda Béla (2002): Mentálhigiéne. Animula, Budapest. ISBN: 9638089555

2. Bakó Tihamér (2004): Utak és ösvények. Psycho Art, Budapest. ISBN: 9632147790

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri a személypercepció, alapvető csoportdinamikai történések szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában.

Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában.

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó az etikai normákat.

b) KÉPESSÉG

Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat.

Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.

c) ATTITŰD

Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó.

Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el.

Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Kolosai Nedda	Beosztás:	egyetemi docens
------	---------------	-----------	-----------------

Tudományos fokozat:	PhD		
---------------------	-----	--	--

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A12, ÓP17LE06A07 Kutatásmódszertan		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	kutatási terv prezentálása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			esszék, kutatási tervek készítése	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Bevezetés a pszichológiába			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A pedagógiai kutatás célja. A kutatás folyamata. A szakirodalom felkutatása és felhasználása. Hivatkozások. A kutatási cél, kérdés, hipotézis megfogalmazása. Kutatási stratégiák és eszközök. Az érvényesség és a megbízhatóság fogalma. A minta, mintavételi eljárások. A kutatás típusai. Etikai kérdések a kutatás folyamatában.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
2. Csíkos Csaba (2009): Pedagógiai kísérletek kutatásmódszertana. Gondolat Kiadó, Budapest.				
3. Szokolszky Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.				
4. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
5. Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Kutatás-módszertani kiskönyvtár, Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Falus Iván és Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.				

2. Seidman, Irving (2002): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
3. Mason, Jennifer (2005): Kvalitatív kutatás. Jó szöveg Műhely Kiadó, Budapest.			
4. Babbie, Earl (2001): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest.			
5. Csíkos Csaba (2009): Mintavétel a kvantitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a pedagógiai kutatás alapfogalmait, szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában. Érti a kutatói megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Ismeri a pedagógiai kutatáshoz kapcsolódó etikai normákat.			
b) KÉPESSÉG			
Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.			
c) ATTITÚD			
Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk megismerésére és alkalmazására. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el. Felelősséget vállal a kutatási folyamat tervezése során hozott döntéseiért, pedagógiai kutató tevékenységének következményeiért. Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A13, ÓP17LE06A11 Inkluzív nevelés		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		50	
	gyakorlat (%):		50	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	prezentáció, irodalom/esetfeldolgozás, gyakorlati tervezés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	tervezés, kidolgozás, ismertetés			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Óvodapedagógia			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
<p>A gyermekek közti különbség megismerése. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek. Fejlődési zavarok (DSM-V) és megjelenési formájuk az óvodában. A prevenció, korrekció, kompenzáció, a megküzdés kombinált stratégiái. A pedagógus együttműködése a szülőkkel és a segítő szakemberekkel; a segítő intézmények. Másság, differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió. Az óvodai differenciálás hazai gyakorlata. A differenciált foglalkozási tervek elemei, s az elemek kapcsolata. Az inklúzióhoz vezető utak. Az inkluzív kultúrák, irányelvek kialakítása. Inkluzív gyakorlatok bevezetése.</p> <p>A tárgyelem tartalma az Inkluzív nevelés modul hallgatóinak: Az integráció, inklúzió, differenciált nevelés pedagógiai összefüggései. A pedagógusok differenciált pedagógiai munkája, az inkluzív szemlélet tükrében. A gyermek szükségletnek megfelelő sérülési specifikus bánásmód. Családdal való segítő kommunikáció, szülőintegráció. Speciális segítségnyújtások, alapítványok munkája. A pedagógiai szakszolgálatok-nevelési tanácsadás feladatkörei, szolgáltatásai.</p> <p>Az óvodapedagógusok által alkalmazható terápiás módszerelemek beépítése a foglalkozások menetébe: Ayres terápia, kézműves terápia, drámapedagógia, zeneterápia, meseterápia.</p>				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				

(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
KÖTELEZŐ IRODALOM
Barnáné Likovszky Márta (2009): <i>Az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés alapja és tevékenységeinek segítése</i> . In: Új Pedagógiai Szemle, 5-6.sz. június 17.
Réthy Endréné (2002): <i>Speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései</i> . In: Magyar Pedagógia 102. évf. 3. sz. 281-300.
Ribiczey Nóra (2010): <i>Környezeti hatások és intellektuális fejlődés – Különböző megközelítések a környezet releváns aspektusainak megragadására</i> . In: Gyógypedagógiai Szemle XXXVIII. évf. 1.sz. 46-61.
Dr. Szőke Anna: A tehetség felismerésének színterei az óvodáskorban. www.nyeomszsz.org/orszavak/pdf/SzokeTehetseg.pdf
Kolozsváry Judit (2002): "Más" gyerek, "más" szülő "más" pedagógus. Okker, Budapest. ISBN: 963 9228 621
AJÁNLOTT IRODALOM
Boreczky Ágnes (2009): <i>Cigányokról másképpen. Tanulmányok az emlékezetéről, a családi szocializációról és agyereke kognitív fejlődéséről</i> . Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN: 9789636931957
Torgyik Judit (2008): <i>Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés</i> . In: www.shp.hu/hpc/userfiles/knye/2008_torgyik.doc
Vojnitsné Kereszty Zsuzsa-Kókayné Lányi Marietta (2008): <i>Könyv a differenciálásról. Máshonnan – máshogyan – együtt</i> . Educatio Társadalmi Szolgáltató Társaság, Budapest. ISBN: 978 963 9795 36 5
Józsa Krisztián (2007): <i>Hátrányos helyzetű óvodások játékos fejlesztése a DIFER Programcsomag alapján</i> . In: Új Pedagógiai Szemle, 5.sz.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
A hallgató felismeri az inkluzív értékek egységét, az értékrendet és azok tettekre váltásának fontosságát. Tud a kultúrák, irányelvek és gyakorlatok mentén gondolkodni. Felismeri a differenciálós nevelés - oktatás szükségességét; a fejlődési zavarok pszichológiai, szociológiai, pedagógiai összefüggéseit; az átlagostól eltérő ütemben fejlődő gyermekeket. Ismeri a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a tanulásirányítás-tervezés módszereit, munkaformáit, eszköztárát. Az Inkluzív nevelés modul hallgatói minderre magasabb szinten képesek.
b) KÉPESSÉG
A hallgató legyen képes használni, alkalmazni, pszichológiai, szociológiai, pedagógiai ismereteit az óvodai munkában. Legyen képes az inkluzív értékrend szerint a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, de a differenciált tanulási folyamatok beépítésére és irányítására is. A nevelési helyzeteket, problémákat önállóan, kritikusan dolgozza fel, és a problémamegoldó technikákat hatékonyan alkalmazza. A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik. Az Inkluzív nevelés modul hallgatói minderre magasabb szinten képesek.
c) ATTITÚD
Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására. Hitelesen képviseli a hallgató az inkluzív értékrendet és a tervezés fontosságát. Nyitott az együttműködésre. Törekszik az önálló és csoportokban végzett konstruktív alkotó és

tervező munkára. Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.

Mindezen attitűdök fokozottan elvárhatók az Inkluzív nevelés modulban részt vevő hallgatóktól.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a csoportban való hatékony munkavégzés megszervezésére.

Fontosnak tartja az együttműködést, a személyes felelősségvállalást és a minőségi munkát egyaránt. Ennek eléréséhez megfelelő kommunikációt használ. Saját tevékenységét kritikusan értékeli. Elfogadja a másságot, toleráns.

A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

Az Inkluzív nevelés modul hallgatóitól mindezekkel összefüggésben magasabb szintű felelősségvállalást és autonómiát várunk el.

Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	ÓP17NA06A14, ÓP17LE06A12 Család és óvoda		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	50
			gyakorlat (%):	50
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	projektmunka, vita			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			esettanulmányok, szakirodalomelemzés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	6			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Inkluzív nevelés			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A család és óvoda kapcsolattartásának formái, a partnerségi kapcsolatok kiépítésének útjai, az együttműködésben rejlő lehetőségek megismerése. A multikulturális nevelés alapjai, szerepe a családokkal való kapcsolattartásban. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és funkciójának megismerése. Az óvodát segítő pedagógiai szakszolgálatok feladatainak áttekintése. Az eddig tanult elméleti ismeretek (pedagógia, pszichológia, módszertanok) rendszerbe foglalása, az intézményi gyakorlatok tapasztalatainak felhasználására és kiegészítésére.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Podráczky Judit (szerk.)(2012): Szövetségben: Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.				
2. Bodonyi Edit, Busi Etelka, Hegedűs Judit, Magyar Erzsébet, Vizelyi Ágnes (2006): Család, gyermek, társadalom. In: A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése 5. kötet (sorozatszerk.: M. Nádasi Mária) 6-17., 45-50., 51-54. http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf				
3. Bánlaky Pál (2007): Családszociológia, Wesley János Főiskola, ISBN 963-00-5882-0				
4. Herczog Mária (2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve, Complex kiadó, Meritum sorozat, ISBN: 9789632950860				
5. Czibere Ibolya (szerk), (2006): Családszociológia szöveggyűjtemény, Debrecen				
AJÁNLOTT IRODALOM				

Borbély Sjoukje és Kovács Andrea (2012): Partnerek lehetünk-e a szülő és szakember közötti kapcsolatban? In: Fejlesztő pedagógia 23. (4-5), 12-21.

Márton, B. É. (2016). Társadalmi reprezentáció és házasság vizsgálata Austen Büszkeség és balítélet című regényében.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

A hallgató ismerje azokat a főbb megközelítéseket, módszereket, amelyekkel feltárhatja, megismerheti, értelmezheti az óvodák belső világának valóságát.

- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.

- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.

- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

- Lássza át az óvodai szervezetben létező folyamatok működését, szabályszerűségeit

- Legyen áttekintése a nevelés-gondozás feladatai során szóba jöhető partnerekről és azok kompetenciáiról

b) KÉPESSÉG

Legyen képes az óvodát és saját szerepét, illetve tevékenységét az óvoda világára ható társadalmi folyamatokkal és kulturális sajátosságokkal összefüggésben értelmezni.

Legyen képes az önelemző, reflektív gondolkodásra, egyéni fejlődési útjának tervezésére és értékelésére

Partneri viszonyt tud kiépíteni a szülőkkel.

Szem előtt tartja a pedagógiai szempontok érvényesülését az intézményi nevelés keretei között.

Elkötelezett a szülőkkel való partneri viszony kialakításában és ápolásában. Kritikusan szemléli az intézmény életét szabályozó dokumentumokat.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Vállaljon felelősséget saját pedagógiai tevékenységének szakszerűségéért. Dönteni tudjon az ellátáshoz kapcsolódó saját területét érintő kérdésekben és a probléma megoldásának delegálásában (meg tudja nevezni, hogy ki az a segítő szakember, aki kompetens). Vállalja szakmai döntéseit. Tudjon érvelni mellette.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Bajzáth Angéla	Beosztás:	adjunktus
------	----------------	-----------	-----------

Tudományos fokozat:	PhD
---------------------	-----

Tanító szak

Ismeretkör: Pszichológiai alapok

Tantárgyelem neve:	<i>TT17NA06A01, TT17LE06A01</i> <i>Bevezetés a pszichológiába</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	órai mini demonstrációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.)				
A pszichológia tárgya, területei, módszerei és nézőpontjai. A tanulást megalapozó megismerési folyamatok: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. Intelligencia és kreativitás. A tanulás pszichológiai értelmezése, a tanulás mint viselkedésváltozás. Viselkedésünk mozgatórugói: a motivációk és az érzelmek. A személyiség fogalma, elméleti megközelítései. A mentális egészség fogalma. A stressz hatása. A társas megismerés alapjelenségei: a személypercepció és a benyomás alakulása.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Atkinson, R. C. és Hilgard, E. (2005): Pszichológia. Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-713-0				
2. Bernáth László és Révész György (2001, szerk.): A pszichológia alapjai. Tertia, Budapest ISBN - 963-85866-21				
3. N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak, Osiris, Budapest. ISBN - 963-389-672-X				

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/adatok.html			
4. Oláh Attila (2006, szerk.): Pszichológiai alapismeretek. Bölcsész Konzorcium. http://mek.oszk.hu/05400/05478/05478.pdf			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Carver, C. S. - Scheier, M. F. (2006): Személyiségpszichológia. Osiris, Budapest. ISBN 963-389-709-2			
2. Czigler István - Oláh Attila (2007, szerk.): Találkozás a pszichológiával. Osiris, Budapest. ISBN 978-963-389-921-2			
3. Keményné Pálffy Katalin (2006): Alapozó pszichológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN - 978-963-19-5879-9			
4. Oláh Attila – Bugán Antal (2006, szerk.): Fejezetek a pszichológia alapterületeiből. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9789634634782			
5. Tóth László (2001): Pszichológia a tanításban. Pedellus Kiadó, Debrecen. ISBN 963-9224-57-X			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a pszichológia legfontosabb nézőpontjait, elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Érti a "hétköznapi pszichológia" és a tudományos pszichológia különbségét.			
b) KÉPESSÉG			
Pszichológiai tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja. Képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására, saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére, tanulásához a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.			
c) ATTITŰD			
Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi; elfogadja az emberi természet sokféleségét. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek megismerésére és alkalmazására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Serfőző Mónika	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A08, TT17LE06A02 <i>Pedagógiai pszichológia</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 6)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	filmelemzés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Nevelésemélet			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A család mint rendszer. A családi élet változása, krízisek, kihívások. Nevelési stílusok, attitűdök a családban. Társas megismerés jelenségei a nevelésben – benyomásalakulás, attribúciós folyamatok, az attitűdök, sztereotípiák, előítéletek, a Pygmalion-hatás. A tanulást, iskolai teljesítményt befolyásoló tényezők: tanulási stílusok, tanulási stratégiák. A motiváció szerepe a tanulásban. A külső értékelés hatása a motivációra. Szorongás, stressz, megküzdés az iskolában. Az osztálytermi folyamatok interakciós szempontú elemzése. A verbális és nemverbális kommunikáció jellegzetességei a tanítási órán. Az osztály mint csoport. Csoportdinamikai jelenségek az osztályban. Versengés és együttműködés. Az osztályon belüli kapcsolatrendszer megismerése, a szociometria módszere.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. B. Lakatos Margit – Serfőző Mónika (2001, szerk.): Pszichológia, szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak. Trezor, Budapest.				
2. Mészáros Aranka (2004, szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9789634635581				
3. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN - 963-389-672-X				
4. Tóth László (2000): Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 963-9224-57-X				

AJÁNLOTT IRODALOM
1. Balogh László – Tóth László (2005, szerk.) Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből. Budapest, Neumann Kht. http://mek.oszk.hu/04600/04669/html/index.htm
2. Bárányné Jámbori Szilvia, Horvát-Militityi Tünde és Ráczné Török Erzsébet (2013): Tanulók és tanulócsoporthok megismerése - kiemelt figyelmet igénylő tanulók. Mentor(h)áló 2.0 Program. Szegedi Tudományegyetem. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Tanulk_s_tanulcsoportok_megismerse_-_kiemelt_figyelmet_ignyl_tanulk/index.html
3. Cserné Adermann Gizella (1997): A tanári elvárások hatása a tanulók teljesítményére. Iskolakultúra. 1997/10. 14–20.
4. Kósáné Ormai Vera (2010): A mi iskolánk. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9789633120149
5. Vajda Zsuzsanna - Kósa Éva (2005): Neveléslelektan. Osiris, Budapest ISBN 9789633897287 http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslelektan/index.html
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnak a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére vonatkozó elméleti tudással. Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos alapjait. Tisztában van az értékelés szerepével, a személyiség fejlődésére való hatásával.
b) KÉPESSÉG
Képes a gyermekek megismerésére, a pedagógiai helyzetek, problémák kritikus, többszemponútú elemzésére. Támogató tanulási környezetet biztosít. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja. Képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására, saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére, tanulásához a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
c) ATTITŰD
Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására. Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Rendelkezik társadalmi érzékenységgel és közösségi felelősségérzettel, a másság elfogadásával, toleranciaképességgel. A tantárgyelem felelőse

Név:	Serfőző Mónika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		
Tantárgyelem oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak)			
Név:	F. Lassú Zsuzsa	Beosztás:	egyetemi docens

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A04, TT17LE06A03 Fejlődéslélektan		Kreditértéke:	4
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		60	
	gyakorlat (%):		40	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	60 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	projektmunka, szakirodalomelemzés, videokészítés, blogelemzés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	kollokvium			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	anamnézis, irodalomfeldolgozás, gyermekmegfigyelés			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Bevezetés a pszichológiába			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A fejlődés értelmezése, fogalmai - a szocializáció fogalma és folyamatai; Az emberi fejlődés szakaszai; A fejlődést meghatározó tényezők interakciója - a fejlődés ökológiai modellje; A fejlődés különböző területeinek jellemzői az élethosszigtartó fejlődésben: A perinatális és csecsemőkori fejlődés; A koragyermekkorai fejlődés; A kisiskoláskori fejlődés és a kiskamaszkor; Az iskolakészültség tényezői; Az iskolai tanulás és beilleszkedés pszichológiai összetevői;				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Bernáth László – Solymosi Katalin (szerk. 1997): Fejlődéslélektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest. ISBN 963 85129 8 9				
2. Cole, M. A. – Cole, J. S. (2006): Fejlődéslélektan. Osiris, Bp. ISBN: 963-389-473-5				
3. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Bp. ISBN: 9789633896723				
4. Balogh Éva (2004): Fejlődéslélektan. Didakt Kiadó, ISBN:9638665300				
5. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes (2016): Gyermeklélektan. Libri Kiadó, Bp. ISBN: 9789633107997				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Mönks, Franz J. – Knoers, Alfons M. P. (2004): Fejlődéslélektan. Urbis Könyvkiadó, Bp.				
2. Ranschburg Jenő (1998): Szeretet, erkölcs, autonómia. Okker Kiadó, Bp.				

3. Kádár Annamária (2013): Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638941961			
4. Seligman, M. (2012): Az optimista gyermek. Akadémia Kiadó, Bp. ISBN: 9789630592697			
5. Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Bp. ISBN: 9789632482354			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.			
b) KÉPESSÉG			
Képes a nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.			
c) ATTITŰD			
Tevékenységet a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	F. Lassú Zsuzsa	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógiai alapok

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A02, TT17LE06A04 <i>Neveléstörténet</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	100
			gyakorlat (%):	0
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
<i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentáció			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			zárthelyi dolgozat, írásbeli vizsga	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Megalapozza a hallgatók történeti szemléletét a neveléstörténet területén, betekintést nyújt a különböző korokban kialakult eszmetörténet, iskoláztatás történet gyermekkép -, a családtörténet, nőtörténet egyes állomásaiba, az intézményes nevelés, nevelői szerepek történetébe. Alakítja és fejleszti a hallgatók érzékenységét és készségét a pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére. A kurzus tájékoztatást nyújt a neveléstörténet alapvető forrásairól, annak problémátörténeti elemzéséről, alkalmassá teszi a hallgatókat a nyomtatott és vizuális források ismeretére, megértésére és értelmezésére.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Németh András-Mészáros István-Pukánszky Béla (2005):Neveléstörténet - Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9789633895917				
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe, Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80167-3-5				
3. Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Budapest. ISBN 963-9567-18-3				

4. Németh András-Mészáros István-Pukánszky Béla (2003): Neveléstörténet - Szöveggyűjtemény Osiris Kiadó, Budapest
5. Golnhofer Erzsébet- Szabolcs Éva (2005): Gyermekkorok: nézőpontok, narratívák, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN 9789637338243
AJÁNLOTT IRODALOM
1. Mikonya György (2003): Kiút vagy tévút? Reformpedagógiai újítások a német internátusi nevelésben. Eötvös József Kiadó, Budapest. ISBN: 963 9316 64 4
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2017): A gyermekkortörténeti ikonográfia kutatási irányai és lehetőségei. Gyermeknevelés, 5. 1. sz. 110–122. ISSN 2063-9945
3. Aggné Pirka Veronika – Mikonya György – Mészárosné Darvai Sarolta – Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978 -963 -284-599-9
4. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest. ISBN: 9632823869
5. Pirka Veronika (2010): Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. Század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8. Melléklet.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek a tanító szakmát az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Átfogóan ismeri a képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert, és ennek alapozásként az elméletek történeti hátterét. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében. Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
b) KÉPESSÉG
Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja. Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
c) ATTITŰD

Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Aggné Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A11 <i>Neveléstörténet szeminárium</i>		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		20	
	gyakorlat (%):		80	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	15			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szerepjáték, interjú, kérdőív, esetmegbeszélés, képelemzés, tartomelemzés, mozaik módszer			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	interjú, esszé, képelemzés			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Neveléselmélet			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A stúdium problémátörténeti, több szempontú elemzés által mutatja be a félév során feldolgozásra kerülő nagy témaköröket, családtörténet, nőtörténet, gyermekkortörténet, tanítói pályakép alakulása. A félév során bemutatásra kerülnek különböző kutatási módszerek, amelynek megismerésével a hallgatók képessé válnak az egyes témákhoz kapcsolódó módszerek felhasználására.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Mikonya György (2005): Család és családtörténet-írás. Mester- és tanítvány, 7. 22–35. Letölthető: https://btk.ppke.hu/uploads/articles/6694/file/07.pdf				
2. Endrődy-Nagy Orsolya (2015): A reneszánsz gyermekképe, Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80167-3-5				
3. Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Budapest. ISBN 963-9567-18-3				
4. Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei. Gondolat, Budapest Osiris Kiadó, Budapest				
5. Golnhofer Erzsébet- Szabolcs Éva (2005): Gyermekkorok: nézőpontok, narratívák, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN 9789637338243				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				

<p>2. Pirka Veronika (2010): Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. Század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8. Melléklet.</p> <p>3. Ranschburg Jenő (2007): Szülők könyve a fogantatástól az iskolakezdésig. Saxum Kiadó Budapest.</p> <p>4. Spock, B. és Rothenberg, M.B. (1999): Dr. Spock csecsemő- és gyermekgondozása. Medicina, Budapest.</p> <p>5. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest.</p>
<p>2. Endrődy-Nagy Orsolya (2017): A gyermekkortörténeti ikonográfia kutatási irányjai és lehetőségei. Gyermeknevelés, 5. 1. sz. 110–122. ISSN 2063-9945</p>
<p>3. Aggné Pirka Veronika – Mikonya György – Mészárosné Darvay Sarolta – Szarka Emese (2014): Kora gyermekkori nevelés- és családtörténet, ELTE TÓK, Budapest, ISBN 978 -963 -284-599-9</p>
<p>4. Winn, M. (1990): Gyermekek gyermekkor nélkül, Gondolat, Budapest. ISBN: 9632823869</p>
<p>5. David Buckingham (2002): A gyermekkor halála után - Felőzni az elektronikus média világában, Helikon, Budapest, ISBN: 9632087593</p>
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.</p>
<p>a) TUDÁS</p>
<p>Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek a tanító szakmát az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik. Átfogóan ismeri a képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert, és ennek alapozásként az elméletek történeti hátterét. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében. Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.</p>
<p>b) KÉPESSÉG</p>
<p>Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására. A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.</p> <p>Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.</p> <p>Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.</p> <p>Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.</p>
<p>c) ATTITŰD</p>
<p>Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.</p>

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Aggné Pirka Veronika	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A05 , TT17LE06A05 <i>Didaktika</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		80	
	gyakorlat (%):		20	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	előadás		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 10)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	tematikus prezentációk, óraelemzések			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	kollokvium			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Neveléstörténet ea.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Az előadások a tanítási-tanulási folyamata tudatos irányításához szükséges témaköröket tartalmazzák: A magyar iskolarendszer. A köznevelési törvény. Az iskola funkciói. Az oktatás, képzés céljai, tartalma, menete, szinterei, szervezeti keretei és formái, szervezési módjai. Az oktatás és nevelés módszerei, eszközei. Az iskolai oktatás és nevelés tervezésének szintjei, alapelvei, lehetséges formái.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (szerk.) (2002): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.				
Halász Gábor – Lennert Judit (szerk.) (2006): Jelentés a magyar közoktatásról. Országos Közoktatási Intézet, Bp.				
Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs				
Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.				
Nahalka István (2002): Hogyan alakul ki a tudás a gyermekekben? Konstruktivitás és pedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
M. Nádasi Mária (2001): Adaptivitás az oktatásban. Comenius Bt., Pécs				

Réthy Endréné (2003): Motiváció. Tanulás, Tanítás. Miért tanulunk jól vagy rosszul? Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket. Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén. Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.			
b) KÉPESSÉG			
A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni. Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását. Támogató tanulási környezetet biztosít.			
c) ATTITŰD			
Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését. Nytott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek megismerésére és alkalmazására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt. A tantárgyelem felelőse			
Név:	Rádi Orsolya	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A06, TT17LE06A06 <i>Pedagógiai tervezés</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	10
			gyakorlat (%):	90
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	szakirodalom elemzés, blogelemzés, esetleírások, iskolai dokumentumok elemzése, tematikus prezentációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):				
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			tematikus (és alternatív tematikus tervek/projekt, epocha).	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Didaktika ea.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A pedagógiai tervező tevékenység iskolai szintjének megismertetése tartalmi és formai szempontból. A Didaktika tantárgyelemet követően a pedagógiai tervezés mint folyamat láttatása: a nevelés és az oktatás kapcsolatának tervezetése. A tanév rendjének önálló hallgatói megismerése egy választott intézmény dokumentumainak vizsgálatával, egy-egy intézmény éves munkatervének hallgatókkal való bemutatása. A tervezés horizontális és vertikális szintjeinek átláttatása, tématerv, tanmenetek és alternatívái (epocha- és projekttervek) készíttetése. Jellemzőjük felismertetése.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Csapó Benő: Az iskolai tudás. https://goo.gl/S8AkwH				
Csapó Benő - Vidákovich Tibor (2001) szerk.: Neveléstudomány az ezredfordulón. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 88-105.				
A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról In.: Magyar Közlöny 2012. évi 66.sz. 10635 – 10847.				
M. Nádasi Mária:(1996) A helyi tantervre épülő tervezési szintek. A helyi tanterv készítésétől a tanítási órákig. BTF Továbbképző Füzetek 2.				
2011. évi CXCV. törvény - a nemzeti köznevelésről. https://goo.gl/kDXF0D				

AJÁNLOTT IRODALOM
Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2010. http://www.ofi.hu/kiadvanyaink/jelentes-magyar-111019
Hunyady Györgyné - M. Nádasi Mária (2000): Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs
Kotschy Beáta szerk. 2011. A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei. Eszterházy Károly Főiskola, Eger.
Zrinszky László (2006): Nevelélmélet: A nevelés tervezése és eredményvizsgálata c. fejezet. Műszaki Könyvkiadó ISBN: 9631628116
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.
a) TUDÁS
A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. A hallgatók rendelkeznek a tartalom- és folyamatközpontú tervezési modell kellő ismereteivel, és az alapidokumentumokban megfogalmazott célokhoz és követelményekhez rendelt folyamatelemek működésének ismeretével. A törvények és rendelkezések értelmében a tervszerű fejlesztést átlátják, a Nat 2012. és a Pedagógiai Programok összhangját megteremtik; elemző munkájukban a helyi nevelési, oktatási folyamatok konstruktív értelmezésével a horizontális és vertikális tervezési elemeket értelmezni tudják.
b) KÉPESSÉG
A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni. Rendelkezik az alapidokumentumokban megfogalmazott célokhoz és követelményekhez rendelt folyamatelemek működésének ismeretével, a horizontális és vertikális tervezési elemek egymásra épülésének, rendszerének többszemponútú azonosításának képességével.
c) ATTITŰD
Hitelesen képviselik a hallgatók a pedagógiai tervezés fontosságát Nyitottak a horizontális tervezési szintek befogadására és kapcsolatuk elemzésére Törekednek az önálló és a csoportokban végzett konstruktív alkotó tervező munkára
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
A szemináriumok folyamán a hallgatók önálló végzik egy iskola pedagógiai programjának és éves munkatervének megismerését és komparatív szempontú értelmezését. Helyi tantervek adott szempontok szerinti értelmezését. A Nat 2012. és a kerettantervek közül egy kiválasztását, szempontok szerinti összevetését - más, tantárgypedagógiai kurzuson elkészített - tématervvvel. A tématerv által meghatározott tantárgy (műveltségterület) és az adott életkor tanmenetének szelektív, önálló vizsgálatát Felelősséget vállal egy választott csoport tagjaként a tanmenet-részlet epochatervvé alakításáért, egy választott csoport tagjaként projektervek készítéséért (mérlegelve, a realitást figyelembe véve, konszenzus útján döntve a projekt témájáról) A kurzuson elsajátítottak birtokában, munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt.

A tantárgyelem felelőse			
Név:	Rádi Orsolya	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A07, TT17LE06A07 <i>Nevelésméлет</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 12)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Fejlődéslélektan			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Alapozza meg a hallgatók elméleti és módszertani kultúráját és pedagógiai kompetenciáját; továbbá olyan korszerű tanítói műveltséget, szemléletet és irányultságot alakítson ki, amely képessé tesz a 6-12 éves tanulók nevelésére és oktatására, a nevelési feladatok hatékony megoldására. Ismertesse a nevelésméлет alapfogalmait. Alapozza meg a hallgatók tudását az iskolai értékszocializációról, a nevelési folyamat tartalmáról és szerkezetéről, az iskolai nevelés korszerű módszereiről, eljárásairól.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Bábosik István (1999): A nevelés elmélete és gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.				
2. Bábosik István – Torgyik Judit (szerk., 2007): Pedagógusmesterség az Európai Unióban. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.				
3. Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs.				
4. Zrinszky László (2002): Nevelésméлет. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Bábosik István, Golnhofer Erzsébet, Hegedűs Judit, Hunyady Györgyné, M. Nádasi Mária, Ollé János, Szivák Judit (2006): A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése. Az iskolák belső világa. https://goo.gl/JNSHmK				
2. Kósáné Ormai Vera (2010): A mi iskolánk. Eötvös Kiadó, Budapest.				

3. Mészáros Aranka (szerk., 1997): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket. Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel.			
b) KÉPESSÉG			
Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit. Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.			
c) ATTITÚD			
Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A09, TT17LE06A08 Pedagógiai praktikum		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		60	
	gyakorlat (%):		40	
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 6)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)			
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	projektmunka, szakirodalomelemzés, videokészítés, blogelemzés, szimulációs gyakorlat			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:	irodalomfeldolgozás, témakidolgozások, projekt munkák			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Nevelésemélet ea.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Az óvoda-iskola különbsége, az iskolakezdés élménye; Pedagóguskép, pedagógusélmények, laikus nézetek; A hatalom és tekintély a pedagógus munkájában - vezetési stílusok; Konfliktusok, konfliktuskezelési stratégiák, resztoratív szemlélet; Fegyelmezés, önfegyelem kialakítása, szabályok az iskolában; Pedagógusok mentálhigiéniája, kiégés				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1.Siegel, D. és Bryson, T. P. (2015): Drámamentes fegyelmezés. Ursus Libris, Budapest.				
2.Gordon, Thomas (2010): T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése. Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest.				
3.Szekszárdi Júlia (2002): Konfliktusok pedagógiája. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém.				
4.Kósáné Ormai Vera (2010): A mi iskolánk. Eötvös Kiadó, Budapest.				
5.N. Kollár Katalin – Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Bp. ISBN: 9789633896723				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1.Czike Bernadett (2006): A pedagógusszerep változása. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.				

2. Telkes József (1999): Pedagógusok mentálhigiéniája: az önsegítő – támogató csoport. In: B. Lakatos Margot – Serfőző Mónika (szerk.): Pszichológia. Szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak. Trezor Kiadó, Budapest. 366-376.			
3. Szekszárdi Júlia (2008): Új utak és módok. Gyakorlatok a konfliktuskezelés tanításához és tanulásához. Dinasztia Könyvkiadó, Budapest.			
4. M. Nádas Mária, Hunyady Györgyné és Trencsényi László (2006): Pedagógikum a hétköznapokban és a művészetekben. ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest. ISBN 9639704644			
5. Mészáros Aranka (2002, szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a 6-12 éves gyermekek fejlődési sajátosságait, a gyermek biológiai, pszichológiai és szociális fejlettségét, ehhez kapcsolva pedig az óvodából iskolára történő váltás lehetséges nehézségeit. Ismeri a pedagógussá válás folyamatát, annak szakaszait és jellemzőit, a pedagógusi munkában a tekintély és hatalomgyakorlás különböző eszközeit. Ismeri az iskola élet működésének alapelveit.			
b) KÉPESSÉG			
Képes az egyéni-integrált pedagógiai szemlélet kialakítására. Képes a pedagógusszerepnek megfelelően figyelembe venni a 6-12 éves gyermekek fejlődési sajátosságait és annak megfelelően tervezni pedagógiai munkáját.			
c) ATTITŰD			
Nyitott a tanítói léttel összefüggő új, innovatív pedagógiai törekvések megismerésére és alkalmazására a 6-12 éves gyermekek optimális fejlődése érdekében.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal saját és a gyermekek mentális egészségéért, a gyermeki sajátosságokat előtérbe helyező pedagógiai munkájáért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Serfőző Mónika	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógusmesterség

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A03 Pályaszocializáció		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	10
			gyakorlat (%):	90
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	önismereti gyakorlatok, játékok			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:				
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Csoportdinamikai történések és célzott gyakorlatok speciális technikák alkalmazásával ön és társismereti tapasztalatok nyújtása, a pszichológiai kulturáltság erősítése és a kapcsolati készségek formálása, a hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a pedagógiai munka hatékony végzéséhez és a felsőoktatásbeli tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése. Önismeret, én-kép, én-ideál, az önmegítélés pontossága. Csoportalkotás, csoportfolyamatok, csoportdinamika. Bizalom és önbizalom. Az önérvényesítés lehetőségei és határai. Konfliktuskezelési stratégiák. A pedagógus pályához szükséges képességek és készségek.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Rudas János (2007): Delfi örökösei - Elmélet, módszer, gyakorlat. Lélekben otthon Kiadó, Budapest.				
2. F. Várkonyi Zsuzsa (2013): Tanulom magam. Háttér Kiadó, Budapest. ISBN: 9786155124150				
3. Judith Sills (2014): Szállj le a döglött lóról! A kényelem csapdája. Park Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633550168				
4. Bagdy Emőke (1999): Mentálhigiéne - Elmélet, gyakorlat, kutatás. Animula, Budapest. ISBN: 9634081711				
5.				

AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Buda Béla (2002): Mentálhigiéne. Animula, Budapest. ISBN: 9638089555			
2. Bakó Tihamér (2004): Utak és ösvények. Psycho Art, Budapest. ISBN: 9632147790			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a személypercepció, alapvető csoportdinamikai történések szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában. Érti a pszichológiai megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó az etikai normákat.			
b) KÉPESSÉG			
Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.			
c) ATTITŰD			
Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi. Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik. Felelősséget vállal a nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért. Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. Reflektív pedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Kolosai Nedda	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A10, TT17LE06A10 Kutatásmódszertan		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	80
			gyakorlat (%):	20
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			előadás	
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	kutatási terv prezentálása			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			esszék, kutatási tervek készítése	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Nevelésemélet			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A pedagógiai kutatás célja. A kutatás folyamata. A szakirodalom felkutatása és felhasználása. Hivatkozások. A kutatási cél, kérdés, hipotézis megfogalmazása. Kutatási stratégiák és eszközök. Az érvényesség és a megbízhatóság fogalma. A minta, mintavételi eljárások. A kutatás típusai. Etikai kérdések a kutatás folyamatában.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Falus Iván (2000, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
2. Csíkos Csaba (2009): Pedagógiai kísérletek kutatásmódszertana. Gondolat Kiadó, Budapest.				
3. Szokolszky Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.				
4. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
5. Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Kutatás-módszertani kiskönyvtár, Műszaki Könyvkiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Falus Iván és Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.				

2. Seidman, Irving (2002): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.			
3. Mason, Jennifer (2005): Kvalitatív kutatás. Jó szöveg Műhely Kiadó, Budapest.			
4. Babbie, Earl (2001): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest.			
5. Csíkos Csaba (2009): Mintavétel a kvantitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a pedagógiai kutatás alapfogalmait, szabályszerűségeit, összefüggéseit valamint ennek relevanciáját a pedagógiai munkában. Érti a kutatói megközelítés jelentőségét a pedagógiai munkában. Ismeri a pedagógiai kutatáshoz kapcsolódó etikai normákat.			
b) KÉPESSÉG			
Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. Tudatosan észlel és kezel alapvető társas folyamatokat. Elsajátított pedagógiai tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon alkalmazza.			
c) ATTITŰD			
Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk megismerésére és alkalmazására. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, toleráns, elfogadó. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Meglévő készségeit fejleszti és tudatosan új szakmai, pedagógiai kompetenciákat sajátít el. Felelősséget vállal a kutatási folyamat tervezése során hozott döntéseiért, pedagógiai kutató tevékenységének következményeiért. Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója. Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel rendelkezik.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A12, TT17LE06A11 <i>Inkluzív nevelés</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	40
			gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	30 (levelező 10)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	prezentáció, irodalom/esetfeldolgozás, gyakorlati tervezés			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			tervezés, kidolgozás, ismertetés	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Pedagógiai praktikum			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A gyermekek közti különbség megismerése. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek. Fejlődési zavarok (DSM-V) és megjelenési formájuk az iskolában. A prevenció, korrekció, kompenzáció, a megküzdés kombinált stratégiái. A pedagógus együttműködése a szülőkkel és a segítő szakemberekkel; a segítő intézmények. Egyéni különbségek, differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió. Az iskolai differenciálás hazai gyakorlata. A differenciált óratervek elemei, s az elemek kapcsolata. Az inklúzióhoz vezető utak. Az inkluzív kultúrák, irányelvek kialakítása. Inkluzív gyakorlatok bevezetése.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
Tony Booth-Mel Ainscow (2011): <i>Inkluziós index - A tanulás és részvétel támogatása az iskolákban</i> . Kolorprint Kft., Békéscsaba. ISBN: 978-1-872001-68-5				
Rózsáné Cz.E. - Csányi Y. (és mtsai)(2003): <i>Az integráció kihívásai - sajátos nevelési igényű gyermekek az többségi általános iskolába</i> . In.: Tanári létkérdések. Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek. RAABE, Budapest, 2-43.				
Girasek János(szerk.) (2007): <i>Inkluzív nevelés - A tanulók hatékony megismerése</i> . Kézikönyv a pedagógusképző intézmények részére. SuliNovaKözoktatási-fejlesztési és Pedagógus - továbbképzési Kht., 79-90.				

Hunyady Györgyné(szerk.) (2003): <i>Differenciált fejlesztés-kooperatív tanulás</i> ELTE jegyzet			
Kolozsváry Judit (2002): "Más" gyerek, "más" szülő "más" pedagógus. Okker, Budapest. ISBN: 963 9228 621			
AJÁNLOTT IRODALOM			
Boreczky Ágnes (2009): <i>Cigányokról másképen. Tanulmányok az emlékezetéről, a családi szocializációról és a gyereke kognitív fejlődéséről.</i> Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN: 9789636931957			
Torgyik Judit (2008): <i>Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés.</i> In: www.shp.hu/hpc/userfiles/knye/2008_torgyik.doc			
Vojnitsné Kereszty Zsuzsa-Kókayné Lányi Marietta (2008): <i>Könyv a differenciálásról. Máshonnan – máshogyan – együtt.</i> Educatio Társadalmi Szolgáltató Társaság, Budapest. ISBN: 978 963 9795 36 5			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
A hallgató felismeri az inkluzív értékek egységét, az értékrendet és azok tettekre váltásának fontosságát. Tud a kultúrák, irányelvek és gyakorlatok mentén gondolkodni. Felismeri a differenciáló nevelés - oktatás szükségességét; a fejlődési zavarok pszichológiai, szociológiai, pedagógiai összefüggéseit; az átlagostól eltérő ütemben fejlődő gyermekeket. Ismeri a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a tanulásirányítás-tervezés módszereit, munkaformáit, eszköztárát.			
b) KÉPESSÉG			
A hallgató legyen képes használni, alkalmazni, pszichológiai, szociológiai, pedagógiai ismereteit az iskolai munkában. Legyen képes az inkluzív értékrend szerint a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, de a differenciált tanulási folyamatok beépítésére és irányítására is. A nevelési helyzeteket, problémákat önállóan, kritikusan dolgozza fel, és a problémamegoldó technikákat hatékonyan alkalmazza. Legyen képes a gyermekek családjával és szűkebb környezetével való együttműködésre.			
c) ATTITŰD			
Hitelesen képviseli a hallgató az inkluzív értékrendet és a tervezés fontosságát. Nyitott az együttműködésre. Törekszik az önálló és csoportokban végzett konstruktív alkotó és tervező munkára. Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal a csoportban való hatékony munkavégzés megszervezésére. Fontosnak tartja az együttműködést, a személyes felelősségvállalást és a minőségi munkát egyaránt. Ennek eléréséhez megfelelő kommunikációt használ. Saját tevékenységét kritikusan értékeli. Elfogadja a másságot, toleráns. A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	TT17NA06A14, TT17LE06A12 <i>Család és iskola</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	60
			gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium			
óraszám, az adott félévben:	15 (levelező 8)			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	angol)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:	esettanulmány, tematikus prezentáció			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			szakirodalom elemzés, diszkusszió	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	7			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Neveléstörténet szem.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
A család fogalmi változásainak, működésének és a társadalomban betöltött szerepének elemzése. A család működésében fellelhető összefüggések vizsgálata és az egyes működési zavarokból eredő következmények felismerésének útjai. A hagyományos és a változó családmodell érték és normarendszerének összehasonlító elemzése. Az átalakuló szülői szerepek, a családi nevelés attitűdjeinek, a nevelési módszerek vizsgálata és lehetséges rendszerbe szervezése. A családokkal való együttműködés hatékony formáinak megismerése, valamint a társintézményekkel és a szakszolgálatokkal való szakmai partnerség kialakításának és fenntartásának módjai. A gyermekvédelmi jelzőrendszer és problémák elemzése. A különböző társadalmi, szociokulturális helyzetben élő családokhoz való alkalmazkodás és együttműködés formái.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Hegedűs Judit (szerk.): Család, gyermek, társadalom. http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf				
2. Boreczky Ágnes (2004): A szimbolikus család. Gondolat, Budapest				
3. Giddens, A.(2008): Szociológia Osiris Kiadó, Budapest. 169-203.o				
4. Hegedűs, J. (2014). Gyermekvédelem az iskolában. http://real.mtak.hu/16633/7/gyermekvedelem_az_iskolaban.pdf				
5. Podráczky Judit (szerk., 2012): Szövetségben. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.				
AJÁNLOTT IRODALOM				

1. F. Lassú Zsuzsa (szerk. 2011): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.			
2. Herczog Mária (2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve, Complex kiadó, Meritum sorozat, ISBN: 9789632950860			
3. Csapó, B., Fejes, J. B., Kinyó, L., & Tóth, E. (2014). Az iskolai teljesítmények alakulása Magyarországon nemzetközi összehasonlításban.			
4. Kertesi Gábor & Kézdi G. (2014). Iskolai szegregáció, szabad iskolaválasztás és helyi oktatáspolitikai 100 magyar városban (No. BWP-2014/6). Budapest Working Papers on the Labour Market.			
5. Kovács, N., & Kékes Szabó, M. (2016). Családkép és családideál napjainkban, avagy kisiskolások és pubertáskorú fiatalok vélekedései a családról. Iskolakultúra, 26(7-8), 25-46.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással. Ismeri a család funkcióit és a családi élet fejlődését. Tud tájékozódni a család történelmi változásainak társadalmi környezetében. Kiismeri magát a családot segítő intézmények hálózatában.			
b) KÉPESSÉG			
Megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal. - Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben. - A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni. - Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.			
c) ATTITŰD			
Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből a sajátos nevelési illetve a fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Igényli az önreflexiót a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését és értékelését. Nyitott a családi folyamatokat vizsgáló tudományos kutatások iránt Partnernek tekinti a családot a családi életre való nevelésben			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Bajzáth Angéla	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

Ismeretkör: Pedagógusmesterség a gyakorlatban

Tantárgyelem neve:	<i>TT17NA00A01 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I.</i>		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	
			gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	10			
<i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			pedagógiai napló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):				
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Ismerkedés az óvodai, valamint az általános iskola 1-4. évfolyamán folyó nevelő-oktató munkával; az elméleti ismeretek szembesítése a gyakorlati megfigyelések tapasztalataival. Pszichológiai szempontú megfigyelések végzése.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Hunyady Györgyné M. Nádasi Mária, Pedagógiai tervezés, Comenius Bt, 2004.				
2. Böddi Zsófia – Keszei Barbara – Serfőző Mónika – Düll Andrea (2015): A megfigyelés kutatómódszertana – Interakciók megfigyelése integrált és inkluzív óvodai környezetben. Gyermeknevelés, 3 2. sz. 29–50. http://gyermeknevelés.tok.elte.hu/6_szam/pub/boddi_etal.html				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Kósáné Ormai Vera, A mi iskolánk. Iskolafejlesztési Alapítvány. AduPrint Kiadó, Bp. 1998.				
2. Kósáné Ormai Vera, A mi óvodánk. OKKER, Bp. 2001.				

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri az alsó tagozatos gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első négy iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik alsó tagozatos gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.

b) KÉPESSÉG

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkájuk során igazodni.

c) ATTITŰD

Hospitálásai során a megfigyelt 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal hospitálásai során a gyermekek harmonikus, támogató légkörének biztosításáért. Naplójában megfigyelései szakszerű, elemző, a valóságnak megfelelő tényeken alapuló írások.

A tantárgyelem felelőse

Név:	F. Lassú Zsuzsa	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	<i>TT17NA00A02 Csoportos folyamatos megfigyelés</i>	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	
		gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	gyakorlat		
óraszám, az adott félévben:	28		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			pedagógiai napló
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Didaktika		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
Az általános iskola 1-4. évfolyamán heti egy óra hospitálás (az órát a külső gyakorlatvezető tanító tartja), 1 óra közös elemzés; a nevelés-oktatás folyamatának megfigyelése egy adott gyermekközösségben; a tanórai tevékenység, a tanítás–tanulás adott szempontok szerinti elemzése; a pedagógus személyiségének megfigyelése. A tanító feladataival való azonosulás, az óraelemzés képességének alapozása; az elmélet és a gyakorlat összefüggéseinek felismerése.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Hunyady Györgyné M. Nádasi Mária, Pedagógiai tervezés, Comenius Bt, 2004.			
2. M. Nádasi Mária, Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó, 2012.			
3. Nemzeti Alaptanterv (2012). Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet. Budapest			
4. Falus Iván szerk. Didaktika - Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, Szerk: Mészáros Aranka ELTE Eötvös Kiadó, 2004.			
2. Kósáné Ormai Vera, A mi iskolánk. Iskolafejlesztési Alapítvány. AduPrint Kiadó, Bp. 1998.			

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.

a) TUDÁS

Ismeri az alsó tagozatos gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első négy iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik alsó tagozatos gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.

b) KÉPESSÉG

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkájuk során igazodni.

c) ATTITŰD

Hospitálásai során a megfigyelt 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására, megőrzésére.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal hospitálásai során a gyermekek harmonikus, támogató légkörének biztosításáért. Naplójában megfigyelései szakszerű, elemző, a valóságnak megfelelő tényeken alapuló írások. A látott bemutató órák alatt a gyermekek fejlődésének támogatása, az elemzéseken a szakértelmet bizonyító kulturált megbeszélés, vita jellemzi.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	<i>TT17NA00A03 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II.</i>		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	
			gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	15			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			pedagógiai napló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Ismerkedés az 1–6. osztályokban a tanórákon és a tanórákon kívül (napközi otthonban) folyó nevelő-oktató munkával; az iskolai szituációnak megfelelő kapcsolatteremtés és kommunikáció, valamint az irányított megfigyelés gyakorlása, kiemelt szempontok: az oktatási folyamat szerkezete, az értékelés megfigyelése.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Hunyady Györgyné M. Nádas Mária, Pedagógiai tervezés, Comenius Bt, 2004.				
2. M. Nádas Mária, Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó, 2012.				
3. Nagy Sándor: Az oktatásemélet alapkérdései Tankönyvkiadó Vállalat, 1986				
4. Falus Iván szerk. Didaktika - Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007				
5. Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, Szerk: Mészáros Aranka ELTE Eötvös Kiadó, 2004.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Kósáné Ormai Vera: A mi iskolánk. Iskolafejlesztési Alapítvány. AduPrint Kiadó, Bp. 1998.				

2. Böddi Zsófia – Keszei Barbara – Serfőző Mónika – Dúll Andrea (2015): A megfigyelés kutatásmódszertana – Interakciók megfigyelése integrált és inkluzív óvodai környezetben. Gyermeknevelés, 3 2. sz. 29–50. http://gyermekneveles.tok.elte.hu/6_szam/pub/boddi_etal.html			
3. http://www.tok.elte.hu/file/Tajekoztato.pdf			
4. Bacskák-Bíró-Sövegházy, Napközi otthon az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó 2012.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri az alsó tagozatos gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első négy iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik alsó tagozatos gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.			
b) KÉPESSÉG			
Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkájuk során igazodni.			
c) ATTITŰD			
Hospitálásai során a megfigyelt 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal hospitálásai során a gyermekek harmonikus, támogató légkörének biztosításáért. Naplójában megfigyelései szakszerű, elemző, a valóságnak megfelelő tényeken alapuló írások.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	TT17NA00A04 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat III.		Kreditértéke:	1
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	
			gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	10			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			pedagógiai napló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Tapasztalatszerzés az 1-4. évfolyamos gyerekek délutáni, napközis foglalkozásairól, problémáikról, nevelésük, jellegzetességeiről, illetve a napközi otthonban foglalkozás tartása.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Hunyady Györgyné M. Nádasi Mária, Pedagógiai tervezés, Comenius Bt, 2004.				
2. M. Nádasi Mária, Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó, 2012.				
3. http://www.tok.elte.hu/file/Tajekoztato.pdf				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Bacsák-Bíró-Söveggházy, Napközi otthon az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó 2012.				
2. Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, Szerk: Mészáros Aranka ELTE Eötvös Kiadó, 2004.				
3. Kósáné Ormai Vera: A mi iskolánk. Iskolafejlesztési Alapítvány. AduPrint Kiadó, Bp. 1998.				
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.				

a) TUDÁS			
Ismeri az alsó tagozatos gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első négy iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik alsó tagozatos gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.			
b) KÉPESSÉG			
Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkájuk során igazodni.			
c) ATTITÚD			
Hospitálásai során a megfigyelt 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel. Tevékenységeit a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására, megőrzésére.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal hospitálásai során a gyermekek harmonikus, támogató légkörének biztosításáért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek optimális fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.			
A tantárgyfelelős			
Név:	Hercz Mária	Beosztás:	egyetemi docens
Tudományos fokozat:	PhD		

Tantárgyelem neve:	<i>TT17NA00A05 Az inklúzió gyakorlat</i>	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	
		gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30		
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,			
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,			
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		pedagógiai napló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Inkluzív nevelés		
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.			
Ismerkedés a differenciáló nevelésben élen járó közoktatási intézménnyel, illetve valamely speciális feladatokat ellátó, terápiás, fejlesztő intézmény munkájával. Adott szempontok szerint megfigyelés végzése.			
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal			
(szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak, ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. M. Nádasi Mária (2012): Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó			
2. Csányi Yvonne, Perlusz Andrea (2001): Integrált nevelés – inkluzív iskola In: Báthory Z., Falus I. (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris Kiadó, Budapest. 314-332.			
3. Hunyady Györgyné (2003, szerk.): Differenciált fejlesztés, kooperatív tanulás. ELTE TÓFK jegyzet, Budapest.			
4. Kagan, S. (2009): Kooperatív tanulás. Önkonet, Budapest..			
AJÁNLOTT IRODALOM			
1. Hunyady Györgyné - M. Nádasi Mária (2000): Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs.			

2. Kókayné Lányi Marietta (2007): Könyv az integrácóról. Sajátos nevelési igényű gyerekek együttnevelése a Gyermek Házában. Sulinova Közoktatás-Fejlesztési és Pedagógus-Továbbképzési Kht., Budapest.			
3. Vojnitsné Kereszty Zsuzsa-Kókayné Lányi Marietta (2008): Könyv a differenciálásról. Máshonnan-máshogyan-együtt. Educatio Társadalmi Szolgáltató Társaság, Budapest.			
4. Rózsáné Cz. E. (2006): Sajátos nevelési igényű tanulók. Egyéni fejlesztési terv készítés, fejlesztés. Fejlesztő Pedagógia, 17. 6. sz. 17-20.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket. Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.			
b) KÉPESSÉG			
A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat a 6-10 éves gyerekek személyiségére, képességeire, szociokulturális környezetük főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezi.			
c) ATTITŰD			
Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására, megőrzésére. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Hospitalálása során felelősséget vállal a rá bízott 6-10 éves gyerekek optimális fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Svraka Bernadett	Beosztás:	tanársegéd
Tudományos fokozat:	doktorjelölt		

Tantárgyelem neve:	TT17NA00A07 <i>Alkalmazott pedagógia gyakorlat</i>		Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":			elmélet (%):	
			gyakorlat (%):	100
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):			gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30			
(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték,				
esetismertetések, tematikus prezentációk stb:				
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			minősítés	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok,				
témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			óravázlatok, pedagógiai napló	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	7			
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Család és iskola szem.			
Tantárgyelem-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása.				
Egy választott általános iskola 1-4. évfolyamának valamelyikében (amely lehetőleg a Komplex szakmai gyakorlat helyszíne is lesz); a csoportfejlesztés, –irányítás közvetlen és közvetett módszereinek gyakorlása pedagógiai résztevékenységek, feladatok kidolgozásával és elvégzésével; ismerkedés az osztályfőnök és a napközi otthonban dolgozó pedagógus feladataival, a családokkal való együttműködés lehetőségeivel, egy napközi otthoni foglalkozás vezetése és a lehetőségektől függően minél több tanítási óra megtartása.				
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal				
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)				
KÖTELEZŐ IRODALOM				
1. Hunyady Györgyné M. Nádasai Mária, Pedagógiai tervezés, Comenius Bt, 2004.				
1. Vajda Zsuzsanna - Kósa Éva, Neveléslélektan, Osiris Kiadó, 2005.				
2. Bábosik István, Alkalmazott Nevelésméletem, Okker 2003.				
4. M. Nádasai Mária, Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó, 2012.				
AJÁNLOTT IRODALOM				
1. Bacskák-Bíró-Söveggházy, Napközi otthon az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó 2012.				
2. Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, Szerk: Mészáros Aranka ELTE Eötvös Kiadó, 2004.				

3. Kósáné Ormai Vera, A mi iskolánk. Iskolafejlesztési Alapítvány. AduPrint Kiadó, Bp. 1998.			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgyelem jellemzően, érdemben hozzájárul.			
a) TUDÁS			
Ismeri a tanító valamennyi feladatát, munkájának társadalmi összefüggéseit és jelentőségét. Ismeri a 6–10 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első négy iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Rendelkezik 6-10 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással. Ismeri tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.			
b) KÉPESSÉG			
Hospitálásai során a megfigyelt 6-10 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel. Tevékenységét a 6-10 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására, megőrzésére.			
c) ATTITŰD			
Hospitálásai során a megfigyelt 6-10 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Megfigyelései során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel. Tevékenységét a 6-10 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására, megőrzésére.			
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG			
Felelősséget vállal a rá bízott gyermekek harmonikus, támogató légkörének biztosításáért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-10 éves gyerekek optimális fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.			
A tantárgyelem felelőse			
Név:	Bajzáth Angéla	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		